

2019. október

due tállozó

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

MOZI vs.
SOROZATOK

A BALKÁN
REJTETT
KINCSE

ADATHALÁSZOK
HÁLÓJÁBAN

 HARTUNG ATTILA

FOMO - félsz, hogy kimaradsz?

NETBIZTOS PÁLYÁZAT *DIÁKOKNAK*

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. **Az egyik a biztonságos internethasználat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban.** A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amilyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét, vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt.

Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni.

A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

Biztonságban vagy az interneten?

Tudod, mire figyelj szörfölés, csetelés, keresgélés, zenehallgatás, videónézés és blogolás közben? Készíts róla videót, hogy segíts a többieknek is okosan használni a netet!

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a **DUE 2020 évi nyári médiatáborába**, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés **díjátadás a 27. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon** lesz **2020 májusában.**

BEADÁSI HATÁRIDŐ:
2020. március 15.
A pályázatokat kizárólag elektronikusán lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül.

RÉSZLETEK: www.due.hu

DÍJAK

1. helyezett:

1 tablet + Hipernet mobil-internet-szolgáltatás 1 évre

2. helyezett:

1 okostelefon + Telenor számlás előfizetés 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon + feltöltő kártya

Minden generáció

Lépten-nyomon halljuk, hogy a klímaváltozás olyan szintre jutott, hogy radikális változtatások nélkül az ember számára élethetlenné változtatja a bolygónk nagy részét évtizedeken belül. A téma nem újkeletű, Alexander von Humboldt német felfedező már a 19. században felhívta az emberiség figyelmét, hogy a fakivágás nem várt természeti jelenségekhez vezet, Teller Ede magyar atomtudós 1959-ben az amerikai kőolajipar létrejöttének 100. évfordulója alkalmából rendezett konferencián a világ számos nagyhatalmú közgazdászának, olajipari cégvezetőjének és politikusának képéről törölte le a pókhendi vigyort azzal, hogy az ünnepelt iparág által kibocsátott üvegházhatású gázokról beszélt és egy, a jégsapkák elolvadása miatt víz alá kerülő New Yorkot vizionált.

A 2010-es évek végére a kutatók egyre aggasztóbb eredményekkel álltak elő a témában. Ezen tanulmányok szerint a globális felmelegedésnek már a gyerekeink, vagy a mi életünkben is szörnyű természeti következményei lesznek, melyek beláthatatlan társadalmi folyamatokat indíthatnak el. 2018-ra megszületett a sokkal végsőjőlőbb klímakatasztrófa szó a klímaváltozás helyett, és mivel a téma átlépte a komoly és

felelős témákra oly érzéketlen emberi közösség ingerüszöbét, ráugrott a témára a mainstream média is. 2019-re a csapból is ez folyik, a 16 éves svéd aktivista lány, Greta Thunberg személyében a bolygó egészségéért és az emberi faj túléléseért aggódó közösségek a világ minden táján szószólóra lettek. Vezetésével világszerte százezrek mennek utcára péntekenként, hogy a világ vezető politikusait rábírájék, hogy a pénz és a hatalom helyett – a világtörténelemben először – gondoljanak az emberiség jövőjére. A folyamatok egyik legmeglepőbb eredménye az, hogy a mozgalmakhoz legnagyobb számban az idősebbek által csak az Instagram és Facebook büvöletében élő, lusta, érdektelen, saját magával és a környezetével mit sem törődő, céltalan és elveszett korosztálynak titulált Z- és Y-generáció csatlakozott.

Ahogy azonban az lenni szokott, ami ekkora tömegeket mozgat meg, annak hamar előkerülnek az ellenzői is. Sokan csak bizonyos érdekcsoportok által, mesterségesen generált hisztinek tartják az egész klímakatasztrófa-őrületet, sokak csórét pedig az böki, hogy a fiatalok ellentmondást nem tűrő lelkesedéssel vetették magukat a témába és

szinte hisztérikus fanatizmussal igyekeznek felhívni az idősebb generációk figyelmét, hogy bizony, ők szúrták el a gyerekeik jövőjét.

A helyzet viszont az, hogy minden generációnak megvolt a maga lázadása. Az elmúlt évtizedekben fiatalok éppen ugyanilyen fanatizmussal küzdöttek az előítéletek vagy a háború ellen, a szabadságért vagy a szerelemért, mint most a környezetvédelemért. Ahogy akkor a hippik vagy a punkok, most a zöld gondolkodású fiatalok idegelik ki teljesen az idősebbeket, ám ennek sokkal inkább örülni kellene, mint dühöngeni miatta – és cinikus megjegyzések helyett támogatni őket a céljaikban.

(Berei Dániel – főszerkesztő)

30 ÉVES A DUE!

Ebből az alkalomból az országos egyesület egykori és mai tagjai számára szervez ünnepi összejövetelt a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete. A jubileumi programra várnak mindenkit, akinek az életében fontos szerepet töltött, vagy tölt be ma is a DUE. DUE-s emlékekben gazdag, exkluzív születésnap programmal, svédasztalos vacsorával és egy nagy baráti partival várják a résztvevőket. És hogy honnan indult ez az egész?

Negyven évvel ezelőtt néhány fiatal elhatározta hogy szervez magának egy szabad médiatábort. Pontosabban egy szabadmédiatábort. Néhány évvel később, a

rendszerátalakítás első lehetséges pillanatában, 1989. szeptember 11-én megalapították a Diákújságírók Egyesületét, hogy otthont adjanak a média iránt érdeklődő tehetséges fiataloknak. Ma, harminc évvel később a DUE Magyarország második legnagyobb újságíró szervezete, Európa egyedülállóan aktív ifjúsági szervezete, évente több tucatnyi program – köztük a legendás médiatábor – szervezője, lapok és műsorok készítője, pályázatok meghirdetője, könyvek írója, kutatóműhely, gyakorló-pálya és iskola – de leginkább egy közösség, amit a tehetség és a barátság – tehát az érték, és nem az érdek – tart össze.

OKTÓBERTŐL ISMÉT NAGY DIÁK TESZTEK!
WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU

KÖZÖSSÉGI MÉDIANAP

2019. OKTÓBER 18. SZÉKESFEHÉRVÁR

2019. NOVEMBER 14. FEHÉRGYARMAT

RÉSZLETEK: WWW.DUE.HU

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFETKÉTES A JÖVŐ

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2019. október, XXI. évfolyam, 8. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Berei Dániel • Rovatvezetők: Szalai Boglárka (Press of), Kobl Adrienn (Pont te), Novák Henrietta (Tudós csajok), Szalai Boglárka (Kultúra), Vadász Viola (Vlog-túra) • Októberi szerzőink: Bezzeg Hanna, Bogdán Noémi, Bihari Bernadett Luca, Lami Krisztofer, Molnár Blanka, Panulín Boglárka, Pap Rebeka, Payer Réka, Szalai Boglárka, Vida Zsanka, Vörös Rebeka Fanni • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Örs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszt ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapok beklődő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánközléshez, a cikkeik rövidítéséhez, stilizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

MOZIZÁS

VS

Cinéma
GO

„ÉRZED EZT? POPCORN ILLAT. ÉS MI EZ A SZÜRCSÖGÉS? JA, CSAK KÓLA. AZTA, VALAKI NAGYON HANGOSAN RÁGCSÁLJA A NACHOST” HIÁBA FEJLŐDIK A TECHNOLÓGIA, HIÁBA VÁLTOZNAK FOLYAMATOSAN AZ EMBEREK, HIÁBA ALAKUL KI A ROHANÓ VILÁG, VAN, AMI MEGMARAD EREDETIBEN, ÉS SEMMIVEL NEM LEHET FELÜL MÚLNI. ILYEN PÉLDÁUL A MOZIZÁS.

Tény és való, hogy a mozikat is évről évre fejlesztik, új lehetőségeket biztosítanak számunkra, hogy minél élethűbbé tegyék a szemünk elé táruló látványt. Mikor megalkották a 4D-t, szó szerint másik dimenzióba repítettek minket. Már nem csak láthatjuk és hallhatjuk a filmeket, hanem érezhetjük őket, és mozoghatunk is bennük. Mintha mi lennénk a vetített videók mellékszereplői. Emellett ott van az IMAX, a tökéletes képfelbontásával, és hatalmas vásznaival, vagy a Screen X, ahol három oldalú kivetítőn is nézhetjük a filmet. A mozik mindent megtesznek azért, hogy fenntartsák a különböző korosztályok érdeklődését, hiszen az online elérhető filmek elég nagy veszélyforrásnak bizonyulnak. Sokan fáradtan, egy spórolós estén inkább otthon maradnak, és az ágyban fekvé néznek meg valamit. Azonban ez még jó ideig nem tudja megközelíteni a mozi által nyújtott élményt, szóval hiába van meg a varázsa, teljesen más hatást gyakorol az emberekre.

Nem kis dolog, hogy a havi egy fekete-fehér film játszásától ilyen távlatokig jutott el a filmvetítés. Hatalmas a kínálat, minden műfajban születnek napról napra új alkotások, mindenki válogathat az ízlésének megfelelő művek között. Egyre több alternatív és művészmozi van, ahol nem csak nagyjáték filmeket mutatnak be, hanem esélyt kapnak a rövidfilmek, és a videók is, amivel még több embert csábít magához a filmipar. Manapság még egy ebédszünetbe is beleférhet egy jó mozi.

A legjobb dolog benne mégis az, hogy egyedül és társaságban is tökéletes helyszín a kikapcsolódáshoz, vagy a feltöltődéshez. Ha valaki vidéken él, akkor azért különleges alkalom, mert ritkán jut el oda, ha pedig valaki városban lakik, akkor kialakulhat egy baráti társaság, akik mindig együtt járnak moziba, és törzsvendégekké válnak. Szinte mindenki randi-listájának az élén jár, mert tökéletes program közös időtöltésnek. A

félhomályos teremben, csak a villogó fények megvilágításában mindannyian egy kicsit máshogy nézünk ki, nem hétköznapien, sokkal őszintébbek és hatásosabbak a reakcióink, több érzelmet tudunk leolvasni a másik arcáról, vagy kideríteni testtartásából. A popcornos zacskóban összeérot kezek okozta bizsergést pedig semmi sem helyettesítheti. A romantika olyannyira azonosult már a mozival, hogy nem egyszer láthattunk ott lánykérést, aminek éljenző közönsége is volt. Viszont a különböző teremméreteknek köszönhetően az is megoldható, hogy a baráti társaságokkal foglaltok le egy vetítési időpontot, és akkor csak ti nézitek meg az adott filmet, és senki nem zavarhatja meg a szórakozásotokat.

Szóval ha telefont lenémítós, csámcsogós, hangosan nevetős programra vágytok, akkor irány a mozi!

(Bogdán Noémi)

SOROZATOZÁS

Énidő, miidő, szeretemidő

PÉNTEK DÉLUTÁN. VÉGRE VÉGET ÉRT A TANÍTÁS, HAZAINDULSZ. ELÁZOL ÉS FÁZOL, MIRE ODAÉRSZ A BUSZMEGÁLLÓBA, PEDIG CSAK NÉHÁNY MÉTERRE VAN A SULITÓL. FÁRADTAN LEHUPPANSZ AZ ELSŐ ÜLÉSRE A BUSZON, NEKIDŐLSZ AZ ABLAKNAK, PERSZE MOCSKOS, DE KÉPTELEN VAGY TOVÁBB TARTANI A FEJEDET. NÉZED AZ ELSUHANÓ TÁJAT, AZ ŐSZI LOMBOK MIND SÁRGÁS, BARNÁS SZÍNŰEK. NAPSÜTÉSSEN MÉG KELLEMES LENNE SÉTÁLNI, DE EBBEN A SZÜRKE ESŐS IDŐBEN MÁSRA SEM VÁGYSZ, CSAK A TAKARÓDRA, EGY BÖGRE KÁVÉRA VAGY TEÁRA, ÉS TERMÉSZETESEN A KEDVENC SOROZATODRA...

A mozgókép, filmipar és a mozi megjelenése először megdöbbenette, majd szerelemben ejtette az embereket. Nagyszüleink, szüleink idejében a fiatalok egyik kedvenc hétvégi szórakozása a szabadtéri és autós moziba járás volt, amit a Z és az Alfa generáció már nem tapasztalhat meg. De nincs miért szomorkodnunk, hiszen nekünk sokkal nagyobb a választási lehetőségünk filmek és sorozatok terén, hála a Netflixnek és az HBO GO-nak.

Igen, ez a két csodás portál pillanatok alatt elrepít minket New Yorkba, hogy a jó barátainkkal kávézzunk a Central Parkban, majd este átruccanjunk egy italra MacLaren's bárba. Vagy ha éppen sárkányokra vagyunk kíváncsiak, figyelhetjük a vastrónért folyó harcokat, vagy a monterey-i háziasszonyok civódásait. Breaking Bad, Jane the Virgin, Money Heist, Stranger things és még számos jobbnál jobb sorozat incselkedik velünk az oldalakon arra várva, hogy

ráfüggjünk, és egy nap alatt megnézzünk 3-4 évadot. Egy laptop, vagy telefon elég hozzá, hogy megteremtjük egy fáradt nap, hét, hónap után a tökéletes énidőt.

Az anyagiakról szólva igencsak megéri előfizetni, mind Netflixre, mind HBO GO-ra, hiszen 1500-5000 forintért (csomag nagyságától függ) öt fiókot vásárolhatsz havonta, melyeket öt különböző gépről lehet korlátlanul használni. Plusz pozitívum az HBO GO-ban, hogy ingyenes a regisztráció, ha valaki előfizet a televíziós csatornára. Külön-külön jut fiók a családtagoknak, vagy egy baráti társaság tagjainak. Anyagiakban összehasonlítva ezt a mozival, ahol körülbelül 1400 forint egy darab diákjegy, abszolút fair az ajánlat.

A tartalmak nagy része angol, de sokszor német, francia, spanyol nyelven is elérhetőek, így a nyelvtanulás tökéletes eszközei lehetnek. Mankónak még feliratot is beállíthatunk, bár néhány évad után nem lesz rá szükségünk.

A szülők egyik legnagyobb félelme a gyerekekkel kapcsolatban, hogy az online portálokon mire kattintanak rá, amikor nem figyeli őket senki. Ezeknél az oldalaknál nem kell aggódniuk, hiszen beállíthatják a gyerekzár funkciót, mely megakadályozza, hogy felnőtt tartalmak felé kacsintgasson a kiskorú.

Persze, más élmény beülni a barátokkal, párunkkal egy zsúfolt nézőtérre, és várni a legújabb film főcímét megjelenni a vásznon, de ki mondta, hogy a bekuckózós sorozatnézés kizárólag magányos tevékenység? Ugyanúgy áthívhatjuk a haverokat, pattogtathatunk kukoricát, mártogathatunk nachost és élvezhetjük a kedvenc sorozatunkat együtt!

A randizásról pedig csak annyit: Netflix és chill... ahogy mondani szokták. Az otthoni környezet jóval lazább, kötetlenebb, szabadabb érzést ad, kevesebb feszengéssel jár, így téve a randevút még kellemesebbé.

(Pap Rebeka)

IQ VS EQ

TE IS BIZTOSAN TUDOD, HOGY MI AZ IQ, NA DE HOGY MI AZ EQ? AZ EQ, AZAZ AZ ÉRZELMI INTELLIGENCIA, FONTOS KULCSA A MINDENNAPJAIKBAN VALÓ SIKEREK ELÉRÉSÉNEK. A LEGSIKERESEBB EMBEREK MAGAS IQ-VAL ÉS EQ-VAL IS RENDELKEZNEK. SZERENCSÉRE AZ EQ ÉGY FEJLESZTHETŐ KÉPESSÉG.

Várnai Enikő, Fészek, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar

Napjainkban egyre jobban kezd beleégni a tudatunkba az érzelmi intelligencia fontossága, de valahogy még mindig nem tűnik az igazinak. Legalábbis nekem. Persze lehet, hogy ez egy nagyon lassan érkező hullám, de egyelőre még nem látom ennek a legfinomabb jelét sem.

Az IQ mindenkinek izgatja a fantáziáját, egy szerencsés napon kitöltött teszttel egy életen keresztül lehet dicsekedni. De mit ér az IQ EQ nélkül? Persze ez sok mindentől függ, nézzünk néhány példát.

1920-ban jelent meg először a „társas intelligencia” elnevezés. A kifejezés célja, hogy leírja azt a képességet, ami meghatározza, hogy hogyan képes az ember másokkal kapcsolatot teremteni és ezt fenntartani, és

leírja a kapcsolataink minőségét. Az érzelmi intelligencia egy nagyon sokrétű, nehezen definiálható fogalom, de annál hasznosabb.

Nem csak a hétköznapi életben, de a munkahelyen is kiemelkedő szerepet tölt be, és vannak olyan munkakörök, melyek egészen elképzelhetetlenek lennének egy olyan emberrel, akinek alacsony az érzelmi intelligenciája. Kapcsolatot teremteni, fenntartani, ápolni nem mindenki tud rögtön, legalábbis biztos, hogy nem ugyanolyan szinten. Gondoljunk bele, mi történne, ha a főnököt nem érdekelnék a beosztottjai, nem tudná kezelni a konfliktushelyzeteket, vagy rosszul kommunikálna. Ehhez is születni kell ugyanúgy, ahogyan matematikusnak vagy fizikusnak. Eddig a legkifejezőbb mondat, amit hallottam az érzelmi intelligencia és a megfelelő

kommunikáció megnyilvánulásáról, egy pécsi egyetemi hallgatótól származik, aki saját bevallása szerint: „Úgy tud beszélni embereket, hogy azt utána még meg is köszönik neki.” És igen, valóban valami ilyesmiről van szó.

A nehézsége a dolognak, hogy bár mérhető az EQ tesztekkel, mégsem lehet annyira „beszélő” és összehasonlítható eredményeket kapni, mint az IQ-tesztnél, ami nagyon egyszerűen számszerűsíthető. Sokkal komplexebb vizsgálatra van szükség. Mindemellett nem is ismerjük el annyira, mint az IQ-t. A magas IQ-val rendelkező emberek egyből kivívják a mások tiszteletét, miközben olyanról még nem hallottam, hogy valaki tudatosan az EQ-ját tisztelné a másikkal. Talán mert nem tudjuk, hogy miből is áll az érzelmi intelligencia, miben

nyilvánul meg, vagy talán csak egyszerűbb a konvencióknak megfelelően nem törődni ezzel.

De vajon mennyire fejleszhető képességről van szó? Furcsa, hogy mennyit törődünk azzal, hogy jól nézzünk ki, csinosan öltözzünk fel, díszítgetjük a házunkat, környezetünket, és eszünkbe se jut, hogy társ- és önismeretünkkel, viselkedésünkkel is törődnünk kellene.

Kutatások szerint az érzelmi intelligenciánk 20-tól 25 éves korunkig fejlődik a legnagyobbat. Ez persze nem azt jelenti, hogy előtte és utána nem történik semmi, de sokkal kevésbé radikális a változás. Viszont számos módszer, tréning létezik, ami arra hivatott, hogy fejlessze az embereket ilyen téren. Erre való többek között például a coaching. Egyedül nagyon nehéz

elkezdeni a fejlesztési folyamatot, nagyon magas fokú önreflexióra van szükség ahhoz, hogy megértsük és belássuk az indítékainkat, hogy mit miért teszünk, és mit miért érzünk. Ehhez nyújt egy külső segítséget a coaching. És még ezzel sem vagyunk alapvetően előrébb.

Nem elég tudni az elméletet, tudatosan be kell építeni a mindennapjainkba az önvizsgálatot, hogy automatikussá váljon. Személyiségünk nem fog megváltozni ettől nyilván, de megtanulhatjuk kezelni a kialakult helyzeteket, úrrá lenni érzelmeinken, indulatainkon. Ebben akár egy szakember is tud segíteni.

Hatékony kommunikáció, meggyőzés, motiválás, inspirálás, ezek mind kulcsszavak egy szervezet életében. És ez mind

nem működhetne egy olyan vezetővel, aki alacsony érzelmi intelligenciával rendelkezik. Több kutatás is bizonyítja már, hogy a sikeresség kulcsa alapvetően nem az IQ-ban, hanem az EQ-ban keresendő. Ezért is nagyon szomorú az, hogy egy nagyon elhanyagolt, mellőzött témáról van szó. Leélheti valaki úgy az életét, hogy nem is találkozott az EQ fogalmával, miközben természetesen kellene lennie, hogy egészen óvodától kezdve a nyugdíjba menetelig mindenhol része a mindennapoknak az EQ tudatos fejlesztése.

Végtére is, mit akarhatnánk jobban, mint egymást és magunkat érteni, megérteni és tudni kezelni. Nekem legalábbis nagyon úgy tűnik, hogy minden innen indul.

Videojátékok több szemszögből

BIZONYÁRA MINDENKIBEN FELMERÜLT MÁR A KÖVETKEZŐ KÉRDÉSEK VALAMELYIKE: MIÉRT IMÁDJUK ANNYIRA ELÜTNI AZ IDŐNKET KÜLÖNBŐZŐ VIDEOJÁTÉKOKKAL? MIÉRT TÖLTÜNK ÓRÁKAT A GÉP ELŐTT? MIÉRT LESZ VALAKI FÜGGŐJE? ERRE KERESTEM A VÁLASZT.

**Magyar Helga Babett, Medikus Lap,
Debreceni Egyetem orvos-
és egészségtudományi kar**

Sokunk már egészen fiatal kora óta rabja a számítógépes játékok világának, mégsem taglalja senki a témát részletesen. Miért játszunk azon túl, hogy egyszerűen jó? Ezen agyaltam egy szabad nyári délutánon, már a sokadik napon, amit játékkal töltöttem. Mivel érdekelt a téma, kicsit körüljártam. Megkérdeztem néhány kedves barátomat az ő nézeteikről, hogy alátámasszák, vagy éppen megcáfolják a saját magam által feltételezett és az interneten olvasott okokat.

Legfőképp azért választjuk a videojátékokkal való szórakozást, mert viszonylag olcsó – persze van kivétel, amire később kitérek –, és kényelmes szórakozási lehetőség, hiszen egyszer megveszi az ember, azután pedig otthon, a saját kényelmében mindenki annyit játszik vele, amennyit akar. Általában azért kapcsolódunk ki az ilyen és ehhez hasonló

tevékenységekkel, mert így kilépünk az életuntságunkból, és elfelejtünk mindent, ami körülöttünk zajlik. Csak a játék van. Ez is olyan hobbi, mint az olvasás, horgászás, makettezés stb. Csakhogy a számítógépes játékok mai fejlett virtuális világa még jobban be tud szippantani bárkit, mint a videojátékok a múlt évtizedben.

HONNAN JUTOTTUNK EL IDÁIG?

Az első játék, amelynek még „Katódsugárcsöves Szórakoztató Eszköz” volt a becses neve, 1947-ben látott napvilágot. Ahogy a neve is elárulja, még analóg eszközökből épült fel, a lényege pedig az volt, hogy a rakéta röptét szimulálta, amelyet a képernyőn megjelenő célba kellett irányítani.

A másik példám, az 1962-ben három MIT (Massachusettsi Műszaki Egyetem) hallgató

és kutató által fejlesztett Spacewar!, amely még egy kétajtós szekrény méretű „PDP1” névre keresztelt számítógépen mutattak be. Két űrhajós harcát szimulálták a játékban.

Nos, aligha mondhatjuk, hogy akkoriban ezeknek a játékoknak a látványvilága –, ha egyáltalán volt nekik – beszippantotta az embert. Mégis szórakoztatóak voltak akkoriban, mert újdonságnak számítottak.

Láthatjuk, hogy majdnem minden manuálisan játszható játéknak készült számítógépes változata, például: sakk, biliárd és különböző kártyajátékok. Nyilvánvaló, hogy ezeknek a kényelmi szempontja az elsődleges. Hiszen, ha nincs kéznél senki, aki méltó ellenfél lenne egy sakkjátszmában, vagy pókerben, akkor szimplán a gép ellen is játszhatunk sakktabla és pókerkészlet nélkül.

A játémenetekkomplexitásának fejlődésével rengeteg új játék jött létre. A látványvilág fejlődése pedig a személyi számítógépek modernizációját is ösztönözte. Maguk a videojátékok sokakat készítettek arra, hogy vásároljanak számítógépet, sőt még ma is készítenek. Számos ember lecseréli a régebbi gépét vagy annak bizonyos alkatrészeit egy korszerűbbre. Mindezt csupán amiatt teszik, hogy jobb vizuális élményt nyújtsanak kedvenc játékaiknak. Itt jön a képbe a pénzkérdés. Erről az oldalról megközelítve már talán nem is olyan olcsó ez a szórakozás.

JÓ VAGY ROSSZ, HA JÁTSZUNK?

Az emberek többsége hajlamos a függőségre, és ez nem csak a cigaretta vagy az alkohol iránt alakulhat ki, hanem egy számítógépes

játék iránt is. Ez szerintem legfőképp annak köszönhető, hogy túl valóságűek a mai játékok. Itt főleg a látványvilágra, a grafikára gondolok, viszont néhány műfaj önmagában is könnyen magával ragad, mivel egyszerűen bele tudjuk magunkat élni a virtuálisan felhúzott világba. Konkrétan a sokszereplős online szerepjáték műfajára gondolok, mely a legnépszerűbb a játékosok között. Pont emiatt bélyegzik a Word of Warcraft-ot a legveszélyesebbnek a függőség terén. Sokak szerint csak buta rémtörténetek, de az igazság az, hogy tényleg komoly problémákhoz vezethet a játékfüggőség, főleg a fiatalabb korosztályban. Számítalan rémes történetet olvasni 15-16 évesekről, akik eszméletvesztésig játszottak kaja és szünet nélkül 16 órán keresztül egyhuzamban. Egy srác például annyit

játszott az említett szerepjátékkal, hogy összeesett, és epilepsziás rohamot kapott. Az eset után aggatták a svéd orvosok a Word of Warcraft-ra a legveszélyesebb jelzőt. Persze ezek csak elrettentő példák, de nyilván találunk saját ismerőseink között is függőket. Legalább egy ilyen esettel már mindenki találkozott. Ez egy létező probléma, mégis ritkán foglalkozunk vele, pedig ez már nagyobb veszélyt jelent a fiatal generációra, mint az erőszakos játékok.

MI A HELYZET AZ ERŐSZAKOS JÁTÉKOKKAL?

Ebben a témában minden megkérdézett egyetértett. Bár a lövöldözős akció játékok is meg lettek bélyegezve, szerintem az igazság az, hogy ehhez megfelelő szellemi fejlettség kell. Tény, hogy lehet rossz hatással a gyerekekre egy erőszakos tartalmú látvány, ha túl fiatalon találkozik vele, viszont ha megfelelő életkorban látja, akkor véleményem szerint semmilyen rossz hatással nem lesz rá, sőt egyeseknek ez jelenti a feszültség levezetését és az erőszakos hajlamok veszélytelen kiélését. Gyakran játszásk ezeket az akció játékokat (Counter Strike, Call of Duty) többen, LAN-partik keretein belül, azaz egy helyiségben helyi hálózaton keresztül. Ez még akár össze is hozhat egy társaságot, mint olcsó, közös hétfégi program.

FEJLESZTHET?

Úgy gondolom, hogy a játékok többsége nem csak szórakoztat, hasznos is lehet. Néhány képességünk még fejleszteni is tudják. Rengeteg játéknál szükségünk van a logikai, stratégiai gondolkodásmódra. Bár ettől a valóságban nem nyernénk meg egy háborút, de némi problémamegoldó képességgel gazdagodhatunk egy-egy játék során. Sok játék a kreativitást is igénybe veszi, és fejleszti. Továbbá vannak azok a játékok, amik kifejezetten készségfejlesztésre lettek kitalálva, mint például a memóriajátékok. Összegezve én személy szerint roppantul örülök, hogy ki lettek találva a videojátékok. Széles repertoárral rendelkeznek, mindenki meg tudja találni a saját ízlésének megfelelő műfajt. Egyáltalán nem gondolom haszontalannak őket, ha mindenki megfelelő időben és dózisban adagolja magának.

HÚZD MEG, ERESZD MEG!

SOKAN KÜZDÜNK AZ IDŐNK HATÉKONY BEOSZTÁSÁVAL. ITT VAN NÉHÁNY JÓ TANÁCS, AMIKET HA BETARTASZ, TE IS KÖNNYEBBEN VESZED A TÚLZSÚFOLT NAPOKAT.

Biczó Eszter, Agy-a-lap, BGD kereskedelmi, vendéglátóipari és idegenforgalmi karának lapja

Sokszor hallom és mondom, hogy „nincs időm semmire”, „egész nap nem csináltam semmit”, „annyi a dolgom”. Ilyenkor mindig azt érzem, hogy nem jutok egyről a kettőre.

Igazából mindannyian tudjuk, hogy mit kellett volna máshogy csinálni egy ilyen helyzetben, aztán mikor megint hasonló döntés előtt állunk, akkor sokszor ismét elkövetjük ugyanazt a hibát, és lustálkodunk vagy valamilyen pótcselekvéshez nyúlunk. Ez egy rémes ördögi kör, amibe valamennyien beleesünk. Felteszem tehát a kérdést: Mit rontunk el újra és újra?

Az időbeosztást, azon múlik minden.

Ugyan felkelek korán, és későn fekszem le, mivel tanuló, iskolába járok, és ezen felül is csinálom dolgokat. Mégis azt érzem, hogy nem vagyok se hatékony, se kipihent. Ez pedig nem lehet így tovább, mert megőrülök, és megőrjitem a körülöttem lévőket is.

Na de mit kéne máshogy tennem? Jó pár cikk, beszélgetés során és saját tapasztalataimból levontam a következtetést, amiket most szeretnék megosztani veletek is.

TERVEZÉS

Először is, tudatosítsuk magunkban, hogy megvan a helye a munkának és a pihenésnek is. Mindkettő elengedhetetlenül fontos az egyensúly megtartásában. Fontos eltervezni, milyen feladatokat kell elvégeznünk, ehhez mennyi időre és milyen eszközökre van szükség. Ha sok teendőnk van, akkor állítsunk fel fontossági sorrendet. Tegyük fel a kérdést: minek kell legelőször készen lennie?

SZÜNET

Persze a munka nem jelenti azt, hogy szünet nélkül kell megcsinálni. A hatékonysághoz elengedhetetlen, hogy tartsunk pár perc pihenőt, ami nagyon egyszerű dolgokat is jelenthet – egy pohár friss víz, egy pár percnyi friss levegő, tornagyakorlat, kávé, tea.

KONCENTRÁCIÓ

Amikor a feladatokat elkezdjük, csak arra koncentráljunk! Ne pörögjön azon az agyunk, hogy mit kéne még elvégeznünk. Felesleges egyszerre többfelé figyelni, csak a hatékonyságunkat rombolja. Szüntessük meg a zavaró tényezőket! Elsősorban a saját lelkiismeretünknek, és képességünknek kell megfelelnünk, ne hasonlítgassunk magunkat folyton máshoz, hogy ők mennyi mindent csinálnak.

SZABADIDŐ

Ha elvégeztük az adott nap feladatait, akkor jöhet a kikapcsolódás! Mozizás a haverokkal, egy jó könyv elfogyasztása, séta a városban. Próbáljuk meg hasznosan kitölteni a szabadidőnket, és szánjunk elég időt az alvásra is!

Mindenki tudja, hogy megvan az ideje munkának és pihenésnek, de sokszor ezt elfelejtjük. Vannak időszakok, amikor össze kel szorítani a fogunkat, de utána el kell lazulni és feltöltődni, hogy folytathassuk a munkát!

Királyhegyi Zsuzsanna:

„A DUE-tábor egy kéthetes szanatórium”

TELEVÍZIÓS SZERKESZTŐ, HÁROM KAMASZ ÉDESANYJA, VOLT CSOPORT- ÉS TÁBORVEZETŐ. ÁLLÍTÁSA SZERINT EGÉSZ ÉLETÉRE HATÁSSAL VOLT AZ, AMIT A DUE ADOTT SZÁMÁRA. A MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN 30. SZÜLETÉSNAPJÁT ÜNNEPELI, ENNEK ALKALMÁBÓL KIRÁLYHEGYI ZSUSZANNAVAL BESZÉLGETTÜNK.

HOGYAN KERÜLTÉL KAPCSOLATBA A DUE-VAL? MILYEN ÉLMÉNYEKET SZEREZTÉL AZ ELSŐ TÁBORODBAN?

Amikor 1985-ben először táboroztam, az egyesületet még nem is DUE-nak nevezték. A mai napig beleborzongok, ha visszagondolok az első táboromra. Fantasztikus érzés volt az a mérhetetlen szabadság, amelyet 15-16 éves kamaszként kaptunk. A szocializmus éveiben a DUE-tábor egy sziget, egy kéthetes, szellemi-lelki szanatórium volt, ahová középiskolás koromban minden évben elmenekültünk, hogy feltöltődjünk.

MI MINDENT KÖSZÖNHETSZ AZ EGYESÜLETNEK?

A szakma alapjait és valamennyi gyakorlati tudnivalót a táborok alatt sajátítottam el, mindezeket pedig a hétköznapijaim során is használom. Jelenleg szabadúszó vagyok, többnyire televíziós műsorokat szerkesztek; vetélkedőkkel, magazin- és portréműsorokkal foglalkozom. Az egyetem elvégzése után a Magyar Rádió médiaiskolájában tanultam, majd 10 éven keresztül a Petőfi Rádióban szerkesztő-műsorvezetőként dolgoztam. A DUE-s „tanulmányaimnak” köszönhetem azt,

hogyan felvételt nyertem a Médiaiskolába, de a leghálásabb azért vagyok, hogy az egyesület elindított egy olyan úton, amellyel azóta a kényerem is keresem. Így azt lehet mondani, hogy a DUE az egész életemet meghatározta.

VAN OLYAN CSOPORTVEZETŐ, ESETLEG KORÁBBI DUE-TAG, AKIVEL A MAI NAPIG TARTOD A KAPCSOLATOT?

Nekem az első szerelem élménye is a táborokhoz köthető, persze ő azóta már eltűnt az életemből. Ami azonban ennél sokkal fontosabb, hogy a legjobb barátommal, aki az RTL Klub híradójának miskolci tudósítója, szintén a DUE-n keresztül mélyült el a kapcsolatom. Rajta kívül van még jónéhány olyan DUE-s, akivel alkalmanként igyekszem összefutni és tartani a kapcsolatot. Emellett, ahogy időm engedi, ellátogatok az egyesület rendezvényeire, ilyenkor mindig öröm újra találkozni a többiekkel.

MIBŐL MERÍTED A MOTIVÁCIÓT A MINDENNAPIJAIDBAN?

A legemlékezetesebb tábori emlékem a motivációim egyike, az élményt a mai napig és sokszor felidézem. Az első reggeli

rádióműsorunkon egy egész éjszakán át dolgoztunk, és mire elkészült, a Nap már kezdett előbújni a somogyi dombok mögül. Együtt néztük, ahogy felkel, és büszkék voltunk arra, amit alkottunk. A pályám során sokszor eszembe jutott ez az élmény. A Petőfi Rádióban számos reggeli műsort készítettem, és sokszor gyűjtöttem erőt az említett pillanatokból, amikor hajnalban beültem a mikrofon elé.

HOGYAN LÁTOD A FIATAL DUE-S GENERÁCIÓT?

Nagyon tisztellem a fiatalokat abból a szempontból, hogy rengeteg különböző dologhoz értenek. A sokrétű tudást, tájékozottságot és a digitális ismereteket összegyűrva remek eredményeket lehet elérni a média világában. Kíváncsinak és nyitottnak lenni az új dolgok felé, de a legfontosabb alázatosnak maradni a szakmával szemben!

(Bezzeg Hanna)

A VILÁG EGY VEGYÉSZ SZEMÉVEL

SOKAN ÚGY GONDOLJÁK, HOGY HA SZAKGIMNÁZIUMBAN TANULNAK TOVÁBB, NEM SZEREZHETIK MEG AZ ALAP GIMNÁZIUMI TUDÁST. MIHÁLYI ZSOLT AZ ÉLŐ PÉLDA RÁ, HOGY MEG LEHET, SŐT MÉG OLYKOR TÖBBET IS AD. VEGYÉSZETI ISKOLÁJÁNAK FELKÉSZÍTÉSE SEGÍTSÉGÉVEL „MOSZKVAIG TANULTA” MAGÁT.

„A rendszerezés szeretete tetszett meg, hogy dolgok mögé láthat az ember” – mondta Zsolt mikor arról, kérdeztem, hogy mi volt az a dolog, ami megragadta a kémiában. Szerinte egy vegyész teljesen más szemszögből közelíti meg a világ működését, másképp látja a természetet. „Sokszor azon kapom magam beszélgetések során, hogy már megint a kémiát hoztam szóba” – ugyanis sokszor már rutinból közelít meg ilyen módon dolgokat.

Már hetedik előtt elérte a kémia rémhíre az iskolában. Mindenki azzal riogatta, hogy milyen nehéz tantárgy, és milyen sokat kell rá tanulni. Rettegés lengte körül a tantárgyat, szóval izgatottan ült be az első kémia órájára. Abszolút sikerélménye volt benne, és sokkal könnyedebben vette az akadályokat, mint az osztálytársai. A következő nyár folyamán jobban ráfeküdt a témára, és kicsit beleásta magát a szerves kémiába, így egyenes út vezetett számára a Petrik Lajos Vegyipari Szakgimnáziumba. Olyan helyen akart tanulni, ahol nem vágják el tizedikben a kémiát, és a Petrik erre megfelelő opció volt, ahol ráadásul a vegyész ismereteket angolul tanulhatta.

Kilencediktől kezdve járt versenyekre, amikre külön felkészítő órák voltak a sulijában. Az első versenyén, az Irinyi János Országos Kémiaversenyen saját korosztályában 1. helyezést ért el. „Teljesen extázisban érzetem magam” – ez is hozzájárult ahhoz, hogy

elhivatottan folytassa a tanulást. A következő évben ugyanezen a versenyen 2. helyezést ért el. Továbbá indult a tavalyi év során egy szakmai versenyen, az ÁSZÉV-on, ami vegyészeti, gyakorlatorientált megpróbáltatás volt. Ezen 3. helyezést ért el.

Legrangosabb eredménye, hogy eljutott csapatával Moszkvába a Nemzetközi Kémia Tornára kétszer is, ahol először aranyéremmel, majd másodjára bronzéremmel tértek haza. A torna előtt 12 nyitott végű problémát kaptak, amire megoldást kellett találni. Nem feltétlen volt helyes válasz, egy kis kreativitást is bele kellett vinni. Előzetesen szaklapokat böngésztek, és a laborban próbálkoztak megoldást találni a feladatra. Mesélt a kísérleteket kísérő kisebb-nagyobb bakikról, mikor például nem a legmegfelelőbb anyagokat választották, és rosszul sült el. „Az egyik feladat során, mikor ionok színét kellett sorban előállítani, az egyik osztálytársam véletlen ciángázt fejlesztett” – erről az anyagról azt kell tudni, hogy erősen mérgező. Végül sikerült megfelelő megoldásokkal előállniuk a versenyre.

Zsolt ebben a félévben kezdte meg egyetemi tanulmányait az ELTE kémia alapképzésen. Alapvetően a szerves kémia érdekli, mert lehet „játszózni” a reakciókkal, így a kutatás felé kacsintgat, és reméli, hogy a laborgyakorlatokon megszerzett tudása elegendő lesz, hogy a közeljövőben betársuljon egy kutatócsoportba. Újabbban a matek is egyre inkább érdekli, úgyhogy nem tartja kizártnak azt sem, hogy az elméleti irányba folytatja a tanulmányait.

(Szalai Boglárka)

MI FÁN TEREM AZ MTA KUTATÓ?

VANNAK, AKIK TIZEDIK UTÁN ELFELEJTIK A KÉMIÁT, ÉS VANNAK AZOK AZ EMBEREK, „AKIKNÉL MŰKÖDIK A KÉMIA”, ÉS BEJÁRJÁK A VERSENYEKEL A FÉL VILÁGOT. MÉSZÁROS BENCE AZ UTÓBBI CSOPORTOT ERŐSÍTI. MÉG CSAK JÚNIUSBAN HAGYTA MAGA MÖGÖTT A KÖZÉPISKOLÁT, DE MÁR MOST AKTÍVAN TEVÉKENYKEDIK A KÉMIA TERÉN, MINT AZ MTA (MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA) EGYIK KUTATÓJA.

A nagy találkozása a kémiával minden átlagos emberhez hasonlóan az első hetedikes kémia óráján történt meg, és ahogy az lenni szokott a nagy szerelmekkel, nem maradt meg alkalmi kapcsolatnak. Körülbelül tizedikes lehetett, amikor végleg úgy döntött, hogy ezzel szeretne foglalkozni az élete következő szakaszában. Ezért választotta fakultációs tantárgynak is a kémiát, ami mellett egyre csak elhivatottabb lett, és megszerette, minél többet foglalkozott vele. Jó tanára volt, aki csak tovább növelte benne ezt az érzést. Szórakoztatták a kísérletek, amik Bence bevallása szerint izgalmassá teszik az egészet.

A tavalyi tanév számára több volt, mint pusztán érettségi felkészülés. Rengeteg versenyen vett részt, nekem ezekből is csak azokat sorolta fel, amikre a legbüszkébb. Részt vett Szentpéterváron a Nemzetközi Mengyelejev Kémia Olimpián, ahol ezüstérmet szerzett. Szintén második helyezést ért el Párizsban a hagyományos értelemben vett Nemzetközi Kémia Olimpián, ahol két ötórás fordulón kellett részt vennie. „Az elméleti körben egy 50-60 oldalas feladatsorból – amiben akadtak egyetemi szintű anyagok is – kellett minél több példát megoldani.” A gyakorlati részen pedig laborban kellett kísérleteket végezniük. Osztálytársaiból álló csapatával augusztusban pedig aranyéremmel tértek haza Moszkvából, a Nemzetközi Kémia Tornáról.

Száma a legizgalmasabb kísérlete az volt, mikor nitrogén-trijodidot állított elő. Ennek az anyagnak az érdekessége, hogy nem szikrára, hanem érintésre robban. „Amint elkészül az anyag, már vigyázni kell vele, mert egy kis mechanikai hatásra berobban, és lila füst képződik. Elég hangos és látványos kísérlet” – mesélte Bence. Végül sikerült is neki véletlenül berobbantani, habár nem ez volt a cél, mégis egy jó emlékként és tapasztalatként emlegette.

A szerves kémia az a terület, aminek az útján el szeretne indulni. „Még bármi megtörténhet, de alapvetően a kutatás terén tudom elképzelni magam, mint például gyógyszerkutató” – mondta, mikor a jövőbeli terveiről kérdeztem. Igyekszik beletanulni, és megtapasztalni, milyen egy kutatói területen dolgozni, ugyanis már most is az MTA egy szerves laborjában tevékenykedik, ahol – köznyelven megfogalmazva – molekulákat

próbálnak építeni, megtervezni, hogyan tevékenykednek azok össze. Emellett pedig idén szeptemberben kezdte meg a tanulmányait az ELTE Kémia alapképzésen.

(Szalai Boglárka)

ENGEDÉLYEZED AZ ALKALMAZÁSNAK?

**EGY APPLIKÁCIÓ LETÖLTÉSE UTÁN
A FELHASZNÁLÓK NAGY RÉSZE BÁRMILYEN HOZZÁFÉRÉSI
KÉRELMET ELFOGAD. DE BIZTOSAN EZ A MEGFELELŐ MEGOLDÁS?
SZÜKSÉGÜNK VAN AZOKRA AZ ALKALMAZÁSOKRA,
AMELYEK ELÉRÉST KÉRNEK A SZEMÉLYES ADATAINKHOZ?**

Az okostelefon tulajdonosok közel 100%-a tölt le akár hasznos, akár haszontalan appokat nap mint nap. Az alkalmazások jelentős része az első megnyitáskor azonnal felteszi a kérdést: „Engedélyezi, hogy az alkalmazás hozzáférjen...?” A mondatot többféleképpen is folytathatjuk, a helyadatoktól kezdve az SMS-ekig bármi szóba jöhet. Ha pedig nemleges választ adunk, legtöbbször egy megnyithatatlan és használhatatlan appal találjuk szemben magunkat. De vajon miért van ez?

Sok alkalmazás kér hozzáférést a képeinkhez, videóinkhoz. Ez az Instagramnál vagy a Snapchatnál érthető is, hiszen ez a két közösségi oldal lényege, a fotók megosztása a nagyvilággal. Azonban egy SUDOKU-s játék hasonló kérelme már gyanakvásra adhat okot. Az indokolatlan hozzáférési engedélykérések mögött hackerek és adathalászok is állhatnak, ők pedig nem a játékos eredményére kíváncsiak, hanem a személyes adataidra, szokásaidra. Ezeket pedig nem feltétlenül jó célokra használják fel, visszaélnak az információkkal és rengeteg bajt okoznak.

Ehhez hasonló, de súlyosabb problémát rejtő példa a híváslistákhoz és SMS-ekhez való hozzáférési kérelem. Az ilyen applikációkat érdemes nagy ívből elkerülni, hiszen

senki sem szeretné, ha a privát üzeneteit ismeretlenek olvasgatnák, vagy használnák fel sajátos célokra. Ezek az appok leginkább a személyes adatok kiszűrésére játszanak. Megfigyelik szokásainkat a szöveges üzeneteinken keresztül, hogy később ahhoz kapcsolódó reklámokkal áraszták el a böngészőnket, közösségi oldalainkat. Híváslistánk alapján pedig felfedezik leggyakrabban hívott ismerőseinket és üzenetben termék vagy szolgáltatás ajánlatokat tesznek nekik, végző esetben mindezt úgy, hogy ránk hivatkoznak.

A közelmúltban a Google tisztogatásokat végzett a Play Áruházban megtalálható appok között. Az eddigi laza rendszert szigorítva körülbelül 95%-kal szorította vissza a felesleges és veszélyes engedélykérésekkel dolgozó alkalmazásokat, ezzel pedig

sokkal jobban megvédi a személyes adatainkat. A szigorított elvárásokkal minél hamarabb szeretné a vállalat elérni a teljes engedélykérés mentességet, hogy mindenki biztonságban tudhassa adatait.

Ha úgy gondold, hogy felelőtlenül adtál hozzáférést valamilyen alkalmazásnak, nem feltétlenül kell megijedned. Ezeket vissza tudod vonni a beállításokban, és ha az app engedélyezi, tovább használható, a nem kívánt funkció kivételével. Tehát az adataidhoz való hozzáférést te is tudod szabályozni kellő odafigyeléssel. Ne kattints rögtön az elfogadásra, szánj rá egy kis plusz időt, és bizonyosodj meg arról, hogy a kérelem beleillik-e az alkalmazás összképébe, vagy feleslegesnek tűnik. Így meg tudod előzni az „online baleseteket”.

(Panulin Bogi)

HOGYAN TANULJ NÉMETET A NETEN?

AZ IDEI TANÉVTŐL, HA VALAKI TOVÁBB SZERETNE TANULNI, SZÜKSÉGE LESZ LEGALÁBB EGY NYELVVIZSGÁRA. A DIÁKOK NAGY RÉSE AZ ANGOL VAGY A NÉMET NYELV MELLETT DÖNT, HISZEN EZEKET TUDJÁK LEGINKÁBB FELHASZNÁLNI TANULMÁNYAIK ÉS KÉSŐBBI MUNKÁJUK SORÁN. BÁR A NÉMET SOKAKNAK NEHEZEBBNEK BIZONYUL, NEM KELL CSÜGGEDNI, MERT RENGETEG ONLINE FELÜLETEN TALÁLHATUNK LEHETŐSÉGEKET, AMELYEK SEGÍTSÉGET NYÚJTANAK. EZEKBŐL VÁLOGATTUNK KI NEKTEK PÁRAT, HOGY MÉG EGYSZERŰBB LEGYEN AZ IDEGEN NYELV ELSAJÁTÍTÁSA.

ISTART GERMAN

Ez egy kezdőknek szóló alkalmazás, ami teljesen az alapoktól vezet be minket a német nyelv rejtelseibe. A számoktól és az abcétől kezdve a 21. lecke végére társalgási szintre fejleszhetjük tudásunkat. A felület apró hátránya, hogy angol nyelvű, de aki szereti a kihívásokat, annak dupla gyakorlási lehetőséget ad az iStart German.

BRAINSCAPE

Igeragozó appként ez lehet az egyik leghasznosabb a németet tanulóknak. A Brainscape tanulókártyák segítségével teszi könnyebbé az igék alakjainak memorizálását. Az oldal 277 darab különböző ígét tartalmaz, amelyekkel a szókincs mellett a nyelvtani tudásunkat is fejleszhetjük.

SZÓTANULÓ APP

Minden idegen nyelv elsajátításában fontos szerepet játszik a megfelelő szókincs. A Goethe-Institut ezért kifejlesztett egy olyan szótanuló alkalmazást, amit bárhol használhatunk, akár internetkapcsolat nélkül is. Kiválaszthatjuk azt a témát, amiben fejlődni szeretnénk, az applikáció pedig ahhoz kapcsolódó

szójegyzéket ad, rövid leírásokkal. A letöltés gombra kattintva szövegeket rakhatunk a telefonunkra, ezeket pedig offline is tudjuk tanulni. A Szótanuló APP az ötrekeszes kártya-szisztema elvére épül. Ez azt jelenti, hogy egy szót igazán akkor jegyzünk meg, ha azt már legalább ötször ismertnek jelöltünk.

GO! NÉMET

Az online tanfolyam a kezdő szinttől akár felsőfokig is el tudja juttatni a diákokat. Rengeteg fajta tanfolyamot kínálnak fel, természetesen ezek nagy része fizetős (azonban ezekre 200%-os garanciát biztosítanak). De az ingyenes tananyagok is hasznosak lehetnek bárkinek, hiszen kettős anyanyelvű tanárok küldenek videómagyarázatokat, amelyeket

otthonról, kényelmesen is meg tudunk nézni és hallgatni. Az oldal emellett 100%-ig felhasználható némettudást ad, amellyel biztosítja akár a külföldi boldogulást is.

TELENOR HIPERSULI

A Hipersuli digitális oktatási program célja, hogy a technológia az iskolai tanórákon is szerepet kapjon, például a nyelvórákon is. A digitális eszközök segítségével a diákok sokkal személyre szabottabban tudják elsajátítani az aktuális tananyagot. Emellett a tanároknak is támasz a tanítás során, hiszen sokkal szemléletesebbé, élvezhetőbbé tudják tenni óráikat, ha modern „kütyüket” használnak.

(Panulín Bogi)

HARTUNG ATTILA

NYERS, ŐSZINTE, REALISTA

MINDEN, AMI FOMO

FÉLTÉL MÁR ATTÓL, HOGY HA NEM TESZEL MEG VALAMIT, KIMARADSZ A BULIBÓL? ESETLEG ÉREZTED MÁR AZT AZ AGGODALMAT AZ INSTÁT GÖRGETVE, VAGY A HAVEROK SZTORIJAIT HALLGATVA, HOGY LEMARADTÁL VALAMI IGAZÁN FONTOSRÓL? EZ A FOMO, A „FEAR OF MISSING OUT” JELENSÉG, AMIKOR ÚGY ÉREZZÜK, NAGY ÉLMÉNYEKRŐL MARADUNK LE.

Hartung Attila új filmjében remekül jeleníti meg ezeket a félelmeinket a Z-generáció szemüvegén keresztül. A sztori középpontjában négy nagyarc srác – a Falka –, egy átlagos lány: Lilla, egy buli, egy rossz döntés és ezek következményei állnak, mindez a budapesti éjszakában. De mit csinál a Falka, ha gázos a szitu? Ki a felelős az eldurvult éjszakáért? Mindez és még több is kiderül a filmből, október 10-től a mozikban. A filmről a rendezővel beszélgettünk.

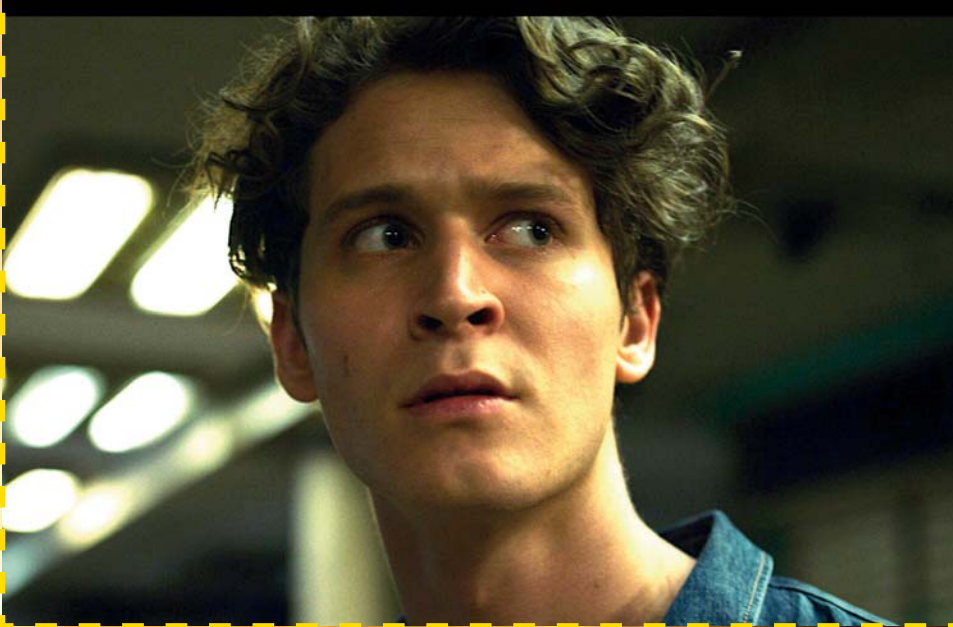
MESÉLNÉL A FILMRŐL? HOGYAN SZÜLETETT MEG A SZTORI?

Elsősorban egy olyan filmet akartunk csinálni, ami nyers, őszinte és realista módon mutatja

be, hogyan buliznak ma a tízen-huszonéves fiatalok Budapesten. Milyen a viszonyuk a szexszel, a piálással, a csajozással, a szexizmussal, a rasszizmussal, és hogyan formálnak véleményt ezekről a témákról.

VOLT KÜLDETÉSTUDATOD A FILMMELETT? VAGY HOGY KIEMELJ EGY ÜZENETET A NÉZŐK SZÁMÁRA?

Igen, az előbb említettek miatt azt akartam, hogy a film elsősorban a felelősségvállalásról szóljon. Emellett célt volt az is megmutatni, hogyan tud egy buli elfajulni. Nagyon zavart – és mondom, ez alól én sem voltam kivétel –, hogy bárki elkövet bármit a másikkal szemben:

megbántja, durván viselkedik, majd nem meri vállalni a felelőséget. Ráadásul egyre kényelmesebbek az emberek a valódi énjük felvállalásában, mert van egy szép álarc, amit meg tudunk mutatni, és ami mögé el tudunk bújni. Ez vonatkozik az Instagram szelfikre is, de a mindennapi életben sem merjük bevallani a hazugságainkat, felvállalni a tetteinket, hanem mindig az egyszerűbb utat választjuk.

MIÉRT EZEN A KOROSZTÁLYON, A Z-GENERÁCIÓN KERESZTÜL MUTATOD BE A TÉMÁT?

Úgy akartam megmutatni, ahogyan én megéltem, és ezt minél hitelesebben. Nem szerettem volna egy szépelgő tinifilmet készíteni sok szerelemmel meg kamuval, hanem egy nyers, koszos, alkoholszagú, durva filmet akartam csinálni, amilyen szerintem egy budapesti éjszaka, vagy egy gimis házibuli, ahol elfajulnak a dolgok.

HA JÓL TUDOM, A FŐSZEREPLŐK AMATŐR SZÍNÉSZEK. HOGYAN VÁLASZTOTTAD KI ŐKET?

Nagyon hosszú ideig castingoltunk, több ezer emberből választottuk ki a főszereplő négy fiút és négy lányt. Szórólapoztunk, Facebookon, Instán hirdettünk, elmentünk gimikbe, ott sétálgattunk a folyosón, bementünk az osztálytermekbe a tanítás

közepén, de utcán is leszólitottunk embereket. Budapesten és vidéken egyaránt kerestünk. Ez így ment egy évig; nagyon fárasztó volt.

EREDETILEG SENKI NEM MEGY SEHOVA CÍMEN FUTOTT A FIM. MIÉRT VÁLTOZOTT FOMO-RA?

A *Senki nem megy sehova* forgatókönyvével nyertük meg az Inkubátor programban a támogatást, de utána az íróval nézetkülönbségünk adódott, mert ő teljesen más irányba akarta elvinni a történetet, mint én. Így végül inkább kiszállt a projektből, a helyére pedig jött Kerékgyártó Yvonne. Vele ugyanazt gondoltuk, mindkettőnk a felelősségvállalás, a határok átlépése, a szexizmus érdekelt, és ebből fejlődött ki a FOMO történet. A forgatás alatt még munkacíme volt a filmünknek, csak egészen az alkotói folyamat végén vált világossá, hogy ez a cím lenne a legjobb. Azok

az elemek, amiket az improvizáció során a színészek belevittek, ahogy általuk is alakult a cselekmény, egyértelművé tette, hogy a FOMO az a központi jelenség, ami belemegy az egész történetbe. A szereplők motivációját, minden karaktert, döntést egy az egyben meghatároz ez az életérzés. Innentől kezdve nem volt kérdés, hogy ez lesz a cím.

MIT IS TAKAR A CÍM PONTOSAN?

FOMO-nak nevezik azt a jelenséget, amikor úgy érzi valaki, hogy kimarad valamiből, és ez szorongással, rossz érzéssel tölti el. Ez lehet amiatt, hogy az illető lát egy szelfit az Instán, és azt érzi, hogy basszus, kihagytam egy jó bulit, pedig milyen jól érezték magukat a többiek, vagy mondjuk, hogyha az idén nem kerül be az egyetemre a többiekkel együtt, akkor veszve van minden.

MIK EZEK A FOMO ÉLMÉNYEK A FILMBEN?

A filmben a lány főszereplőt akkor éri utol ez az érzés, amikor ott van egy házibuliban, ahol alap, hogy mindenki iszik, de ez a lány (Lilla, akit László Panna játszik) nem szokott vedelni, mint a többiek. Azért jött el a buliba, hogy ne érezze úgy, hogy kimarad valamiből, meg hogy együtt mozogjon a középiskolai közegével. De a társai folyamatosan itatják, ő meg nem meri visszautasítani a piát, kényszerből iszik, mert nem akar kimaradni és ciki lenni a társaságban. Amiből meg nyilván az lesz, hogy nagyon lerészegedik, és itt kezdődnek a bajok.

HOGY TETSZIK A VÉGEREDMÉNY? ÚGY ÉRZED, SIKERÜLT MEGVALÓSÍTANOD, AMIT ELKÉPZELTÉL?

Nehéz kérdés, mert három évig készült a film, és ebben a három évben mindennap dolgoztam rajta. Hál' istennek eddig pozitív visszajelzéseket kaptam, úgy érzem, a bátorság, a merész formanyelv, a fiatalokról való mesélési szándék bejött azoknak, akik eddig látták, de még a mozipremier előtt vagyunk. Lehet, hogy van hibája is bőven a filmnek, de ezzel együtt remélem, átjön a nézőknek, hogy mennyi energiát fektettünk bele, és hogy szívvel-lélekkel csináltuk. De nyugodtan írjon rám bárki, aki megnézi a filmet, és mondja el a véleményét Instán, mert érdekel a kritika.

Ha szeretnél többet megtudni a forgatásról és néhány kulisszatitkot, akkor látogass el a FOMO Facebook, Instagram oldalára, illetve a due.hu oldalon megtalálhatod bővebben a beszélgetést Attilával.

(Bihari Bernadett Luca)

A Balkán rejtett kincse

AMIKOR BÁRKINEK IS ELMONDOM, HOGY IDÉN NYÁRON BOSZNIA-HERCEGOVINÁBAN NYARALTAM, A LEGGYAKORIBB REAKCIÓ AZ, HOGY „MIÉRT PONT ODA MENTÉL?” A LEGTÖBB EMBER FEJÉBEN BOSZNIA-HERCEGOVINA MAI NAPIG EGY VESZÉLYES, HÁBORÚS ORSZÁGKÉNT ÉL, AHOL BÁRMIKOR FEGYVERT SZEGEZHETNEK RÁ AZ UTCÁN. BÁR AZ ALIG 20 ÉVE VÉGET ÉRŐ HÁBORÚ NYOMAI LÉPTEN-NYOMON FELLEHLHETŐEK, AZ ORSZÁG AZÓTA EGY BÉKÉS, FEJLŐDŐ MULTIKULTURÁLIS KÖZPONT LETT A BALKÁNON, AMELY TÖRTÉNELMI VÁROSAIVAL ÉS TERMÉSZETI CSODÁIVAL ÉVENTE EGRE TÖBB TURISTÁT VONZ.

Alig egyórás repülőút után érkeztem meg Bosznia-Hercegovina fővárosába, Szarajevóba. Már a gépről leszállva tökéletes képet kaptam arról, milyen is a Balkán – a repülőtér várótermében gomolyog a cigarettafüst, semmi sem működik, de mindenki nagyon segítőkész, még ha egy szót sem beszélnek angolul. Taxiba ültem, temperamentumos bácsika volt a sofőr, bosnyáku kiabált és dudált. Kicsit elbizonytalanodtam, vajon jó ötlet volt-e egy ilyen helyre jönni.

Mire a belvárosba értem, már elmúlt minden aggodalmam az országgal kapcsolatban. Elsőre sokkolóan hat a sok rom, az elhagyatott panelházak és a szétlőtt falak, de hamar rájöttem, ezek már csak a múlt darabjai.

Ahogy haladtam beljebb, Szarajevó felfedte az igazi arcát, előbukkantak az irodaépületek, bevásárlóközpontok és felhőkarcolók. Az Avaz Twist Tower a balkán legmagasabb épülete, 35. emeletére, ahol a kilátó található, bárki felmehet. Innen csodás kilátás nyílik a városra, és a körülötte elterülő hegyekre. Az új negyedtől pár villamosmegálló múlva már Szarajevó óvárosában találtam magam. A Latin híd mellett szobor és emlékmű dicsőíti Gavrilo Princip nacionalista szerb merénylőt, Ferenc Ferdinánd és felesége gyilkosát. A híd mellett található a Történelmi Múzeum, ami történelemrajongóknak kötelező állomás. Az óváros sétálóutcája, más néven Bascarsija a hely, ahol kelet és nyugat találkozik. A sétálóutca közepén egy határvonal jelzi, hol érnek véget a Monarchiából megmaradt

színes polgári házak, nyugati stílusú cukrászdák, elegáns divatüzletek és hol kezdődnek a törökfürdők, dzsámik és színes-szagos bazárok. Persze ez a vonal mára csak jelképes határ, Bosznia-Hercegovina három fő etnikuma a muszlim bosnyákok, az ortodox szerbek és a katolikus horvátok példaértékű békében élnek egymás között. Nem ritka látvány, hogy egy katolikus templom mellett rögtön egy mecset található. A legtöbb helyen szolidaritásból nem szolgálnak fel alkoholt, helyette az emberek török kávét isznak, akár még a hajnali órákban is, a disznóhús pedig egyenesen ismeretlen. Helyette báránnyól készülnek az inycsiklandozó utcai finomságok, többek között a pljeskavica, azaz a „szerb hamburger” is, illetve a burek, a balkán nevezetes péksüteménye, aminek túróval töltött verziója is kedvelt. Desszertnek általában egy szelet baklávát választottam, ami a törökök magvakkal és mézzel ízesített leveles tészája.

Így töltöttem el 3 napot Szarajevóban, majd délnek vettem az irányt. Szarajevótól Mostarba kétórás vonatúttal jutottam le. A vonat a hegygerincen folyók és sziklás hegységek között, Európa egyik legszebb vonatútvonalán jutott le Mostar történelmi városába. A várost sokan a Mostari hídról ismerhetik, ahol nyaranta a városlakók hagyományos hídugró versenyeket tartanak. Itt találkoztam a helyi idegenvezetőmmel, aki pár kanadai fiatallal együtt egy kocsiban vitt körbe minket Mostar környékén. Meglátogattuk Blagajt, aminek fő látványossága a karsztforrás fölött nyúló barlang szájához épített muszlim kolostor. A forrásban pár bosnyák márkáért cserébe csónakozási lehetőség is van. A következő

5 DOLOG AMIT NE HAGYJ KI:

- **Bosnyák kávéit inni:** Térj be egy tradicionális kávézóba és rendelj egy csésze bosnyák kávé. Az elfogyasztásához használati utasítást is találni minden étlapon.
- **Ellátogatni egy bazárba:** A bazárok tele vannak díszes csillogó emléktárgyakkal, amik tökéletesek szuvenirnek. Érdekes alaposan körülnézni, bármire rá lelhetsz egy ilyen helyen.
- **Libegőzni:** A libegővel pár perc alatt feljuthatsz a Trebevic hegyre, ahonnan rálátni egész Szarajevóra. Naplementekor a legszebb a kilátás.
- **Csevapcsicsát enni:** Isteni finom és elég energiát ad egy egész napos túrához. Ha igazi hagyományos izre vágysz, kérd hagymával és joghurttal!
- **Galambot etetni:** Szarajevó híres tere, a Sebilj az ott tanyázó galambokról lett híres. A galambok rendkívül barátságosak és közvetlenek, pár jó falatért cserébe egy fotó kedvéért szívesen pózolnak bárkivel.

állomásunk a Kravica vízesés volt, ahol a 120 méter hosszan húzódó vízesés rendszer alatti tóban fürödni is lehet. A tó kristálytisza vízében úszva, körbevéve a Balkán térség egyik legszebb természeti csodájával, még az sem igazán zavart, hogy a tó vize egyenesen jéghideg volt. Szerencsére hamar megmelegített a nap, nyaranta a hőmérséklet mediterrán jellegű. A sűrű, egynapos túránkat lezárva, idegenvezetőnk egy közeli hegyre vitt minket, hogy onnan rálátva Mostarra és környékére meséljen a háborúról, és a

szörnyűségekről, amiket gyerekként megélt. Elcsukló hanggal mesélt az országa iránti szeretetéről, és a reményről, hogy hamarosan az emberek nem félnek majd idelátogatni.

A benyomásom Bosznia-Hercegovináról minden egyes ott töltött nappal javult. Nem gondoltam volna, hogy ilyen közel, ilyen színes és változatos kultúra fogad. Az ételek nem csak finomak voltak, de olcsók is. Az emberek kedvesek voltak, és bárhova is mentem, mindig biztonságban éreztem

magamat. 5 nap után annyi élménnyel tértem haza, mintha hetekre utaztam volna el. Olyan dolgokat tapasztaltam meg, amikről azt gondoltam, csak sokkal messzebb lenne lehetőségem. Bár előtte néha a létezéséről is elfeledkeztem, Bosznia-Hercegovina az egyik kedvenc Európai országomra vált.

(Molnár Blanka)

„SZERETNÉM, HA A GYEREKEKNEK BIZTONSÁGOSABB, EGÉSZSÉGESEBB, VESZÉLYEKTŐL MENTES LENNE AZ ÉLETÜK.”

NÓGRÁDI GÁBOR NEVE SOKUNKNAK ISMERŐSEN CSENGHET, KÖNYVEIT ELŐSZERETTEL AJÁNLJÁK OLVASÁSRA MÁR AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁKBAN IS. HUMOROS STÍLUSA KÖZKEDVELT A GYEREKEK KÖRÉBEN, KÖNYVEINEK TÉMAI PEDIG IGEN VÁLTOZATOSAK. KÖNYVEI MELLETT, TÖBBEN ISMERHETJÜK A FILMEK VILÁGÁBÓL IS, NEVÉHEZ OLYAN MŰVEKET KAPCSOLHATUNK, MINT PÉLDÁUL A SOSE HALUNK MEG, VAGY A MESEAUTÓ. JELENLEG GYEREKKÖNYVEKEN KERESZTÜL DOLGOZ FEL A FIATALOK SZÁMÁRA FONTOS TÉMÁKAT, PÉLDÁUL A KÖZLEKEDÉS PROBLÉMÁIT.

A GYEREKIRODALOMBAN KÜLÖNÖSEN OTTHON ÉRZI MAGÁT. HOGYAN TUDJA ILYEN KÖNNYEDÉN MEGSZÓLÍTANI EZT A GENERÁCIÓT?

Gyerekkoromtól kezdve tanítok. A húgomat már ötéves korában megtanítottam olvasni, mindig kipróbáltam rajta a pedagógusi „oroszlánkörmeimet”. Utána is mindig szerettem tanítani osztálytársaimat, filozofálni, kicsit nevelni őket. Ezt a középiskolai osztálytársaim tudják bizonyítani leginkább, folyamatosan próbáltam nekik átadni azt, amit én is a könyvekből szedtem össze. Hiszen az ember nem úgy születik, hogy tudja, hogy az életet hogy kell élni, néha nem árt eltanulni a könyvekből, meg mások megfigyeléséből/tapasztalataiból. Azt gondolom, ez indított el. Emellett, mint a legtöbb ember, szeretem magamat beleélni a gyerekek világába, nem érdekel, hogy bohóckodom, vagy kinevetnek. Valamikor persze érdekelt, de ma már egyáltalán nem. Azt csinállok, ami nekem jól esik, amit én jónak látok. Aki kinevet, az magára vessen, ha nem érti, hogy mit akarok neki mondani.

MOSTANÁBAN MILYEN TÉMÁK ÉRDEKLIK KÜLÖNÖSEN?

Nagyon foglalkoztat a menekültválság, miért indult el, hogyan lehetne megállítani, hogy

lehetne rajtuk segíteni?

És hát persze a legnagyobb probléma, a világ legnagyobb

betegsége, az egyenlőtenség. Mint ahogy a régi írásaimból kiderül, ez nem csak ma, hanem ezelőtt már 50 évvel is foglalkoztatott. Hiszen a világnak az egytizede, tehát közel hétszázmillió ember éhez. Ezen változtatni kell, hiszen ez robbanáshoz vezet. Hogy hogyan, nem tudom, ezt még senki nem tudta kitalálni, de van megoldás. A nyugati államokban a szociális ellátás egészen jól működik, tehát van jövő. Ezek mellett, örökké foglalkoztató, némileg könnyedebb téma, hogy azokhoz az emberekhez, akik olvasni akarnak és szeretnek, a megfelelő könyvek jussanak el.

NEMRÉG JELENTEK MEG A BIZTONSÁGOS KÖZLEKEDÉSRŐL SZÓLÓ MESEKÖNYVEI. EZEKHEZ MI ADTA AZ INSPIRÁCIÓT?

Itt is tulajdonképpen ugyanaz, mint a legtöbb könyvemnél, a segítő szándék. Nagyon szeretném, ha azok a gyerekek, akik olvassák a könyveimet, megtanulnának egy csomó mindent, amit én nem tudtam annak idején. Szeretném, ha a gyerekeknek biztonságosabb, egészségesebb, veszélyektől mentes lenne az életük, ezért is írtam balesetmegelőzési könyveket, közösen persze támogatóimmal,

például az Országos Balesetmegelőzési Bizottsággal, illetve az Országos Rendőrfőkapitánysággal, vagy a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal. Azért írtam ezeket a könyveket, hogy megmentsek gyerekeket attól, hogy a közlekedésben valami baleset történjen velük, esetleg valami súlyos sérülés érje őket. Azt hiszem sikerült is, hiszen az elmúlt 20 évben több mint 200 000 ilyen könyv került a polcokra. Így szerintem nagyban hozzájárultunk a támogatóimmal ahhoz is, hogy a gyermekbalesetek száma több mint a felére csökkent, a halálos gyermekbalesetek száma pedig a tizedére, ami azt jelenti, hogy nyolcvan helyett az utóbbi években nyolc halálos közlekedési baleset érte a gyerekeket, úgy, hogy ennek egy része nem is az ő hibájukból adódik.

Úgyhogy azt gondolom, hogy ezzel a „műfajjal” tényleg hatékonyan tudok segíteni, nem úgy, mint egy regénnyel, ahol nehezen mérhetjük fel az olvasókra gyakorolt hatását. Mikor írok egy könyvet, mondjuk a mobilozás veszélyeiről, és 10 000 példányban kimegy az iskolákba, akkor nagyjából tudhatom, hogy „hoppá, most megmentettem, körülbelül 10, 20 vagy akár 100 gyereket” – és ez egy jó érzés.

**TEHÁT MONDHATJUK, HOGY
MESÉKEN KERESZTÜL JOBBAN
ÁTMEGY A GYEREKEKNEK,
HOGY HOGYAN KELL
BIZTONSÁGOSAN KÖZLEKEDNI?**

Így van, pontosan. Hiszen mesékben mondom el, történetben, kis novellákban, nem pedig ismeretterjesztő, tankönyv jellegű művekben. És hát szórakoztatom őket, ezek a történetek mind humorosak, Cakó Ferenc karikatúrái pedig szintén nevetésre ingerelnek.

**MILYEN TÉMÁKRÓL SZÓLNAK
EZEK A KÖNYVEK?**

Írtam néhány könyvet régebben, a Vigyázz, hogy se ne érjen bajt, vagy mondjuk az Idenézek, odanézeket. Ezekben vagy állatszereplők, vagy felnőtt szereplők voltak. Most indítottunk egy sorozatot, amiből már két kötet megjelent, az első ugye a Nyeregbe srácok, ez a kerékpározásról szól, a másik pedig a Hova nézel papa?, ami pedig a mobilozás veszélyeiről szól. Ezekben tulajdonképpen egy nagypapa, a három unokája, a fia meg a menyé, meg a rokonok/ismerősök, illetve egy rendőrtiszt barát köré épül a történet, illetve novellában/elbeszélésben/történetben játszanak el különböző szituációkat/jeleneteket.

Tehát, például a papa kap egy új biciklit, el is mennek érte a boltba közösen, ahol a papa sipákol, hogy milyen drága, de végül mégis megveszik, majd közösen elindulnak, hogy kipróbálják. Ahogy mennek együtt ide-oda, közben a gyerekek folyamatosan a papával vitatkoznak, illetve beszélgetnek, mert a papa 70 éves és mindig okosabb akar lenni. (Meg kell mondjam, hogy a papa én vagyok persze.) Csak hát az a gond a papával, hogy 50 évvel ezelőtt biciklizett utójára, és nem tudja annyira a kerékpáros szabályokat, ahogy az ő gyerekei/unokái tudják, akik mai gyerekek. Ezért a fiatalok mindig figyelmeztetik a papát, aki természetesen mindig „pofára esik”, amikor menet közben akar valamit csinálni, amiről aztán kiderül, hogy egyáltalán nem szabad. Ilyen kis humoros, vicces, oda-vissza felelgetős történetekről beszélünk tehát. Ezek nem teljesen mesék, néhány még meg is történt velem a való életben, csak egy kicsit fel vannak dúsítva és humoros formában vannak előadva. Így épül fel mindegyik. A sorozat egyébként nem csak közlekedésről fog szólni, hanem más, fiataloknak fontos témákról. Például a bűnmegelőzés, vagy a droghasználat, a pénzzel való kapcsolat, illetve a táplálkozás.

(Payer Réka)

Már nyelvtanuláshoz is használható a Diákhitel!

A TOVÁBBTANULÁSBAN NAGY SEGÍTSÉGET JELENTŐ DIÁKHITEL OKTÓBER 1-TŐL MÁR A NYELVTANULÁSHOZ IS FELHASZNÁLHATÓ ELEMMEL BŐVÜLT. MAGYAR PÉTERREL, A DIÁKHITEL KÖZPONT ZRT. VEZÉRIGAZGATÓJÁVAL ÁTTEKINTJÜK, HOGYAN ÉS MIRE IGÉNYELHETŐ AZ IMMÁR HÁROMFÉLE DIÁKHITEL.

MIBEN REJLIK A TOVÁBBTANULÁSI HITELEK VONZEREJE?

A diákhitelt számos tényező teszi vonzóvá a hallgatók körében: a hallgatói hitelek jellemző, a kereskedelmi banki hitelekhez képest nagyságrendekkel alacsonyabb kamat, a rugalmas, rendkívül ügyfélbarát törlesztési feltételek, valamint a második és harmadik gyermek utáni 50%-os és 100%-os hitelelengedés. Ha egy családban 2018. január 1. után megszületik a második gyermek, akkor az édesanya diákhitelének 50%-át, ha megszületik a harmadik gyermek, akkor a teljes diákhitelt elengedjük. Ez egy önköltséges orvostanhallgató esetében akár 14 millió forint hitel elengedését is jelentheti. Összességében egyre több diák és család ismeri fel, hogy a jelenlegi feltételekkel a Diákhitel termékei inkább támogatásnak minősülnek semmint egyszerű hitelnek.

HOGY TÖRTÉNIK A HITELEK IGÉNYLÉSE?

Az elektronikus ügyintézés a mai fiatalok körében természetes. Erre reagálva vezettük be az e-szerződés-kötés lehetőségét, augusztus 1-től pedig ismét indíthatók az igénylések akár a felsőoktatási intézmény tanulmányi rendszeréből is. Ilyenkor a Diákhitel Direkt felületére automatikusan betöltődnek a képzési és személyes adatok, így csupán a hitelfelvételhez kapcsolódó információkat, például a hitelösszeget, a folyósítás gyakoriságát kell megadni. Az elektronikus igénylés népszerűségét jelzi, hogy minden második Diákhitel igénylő már nem a személyes megjelenést és papíralapú dokumentumok benyújtását igénylő módszert választja. Lehetőség van tehát

a tanulmányi rendszeren, a Diákhitel internetes hitelügyintézési felületén és a Diákhitel Direktben keresztül is intézni a hitelfelvételt, az adatlapok pedig a felsőoktatási intézményben, a postán és a kijelölt bankfiókokban is leadhatók.

A DIÁKHITEL EGY ELŐNYÖS LEHETŐSÉG A HALLGATÓK SZÁMÁRA, NE FELEDKEZZÜNK MEG AZONBAN ARRÓL, HOGY VÉGSŐ SORON EZ EGY HITEL, AMIT VISSZA KELL FIZETNI. EZ HOGY TÖRTÉNIK?

A diploma megszerzését követő negyedik hónapban kell megkezdeni a törlesztést, amiben meglehetősen rugalmas az intézet, az adott minimum felett mindenki a saját körülményeihez igazíthatja a törlesztőrészlet nagyságát, de lehetséges a díjmentes előtörlesztés is. Egyre gyorsabban, átlagosan 7 év alatt fizetik vissza a felvett hitelt a fiatalok, amiben nagy szerepet játszik a több mint 30%-os bruttó béremelkedés is. A törlesztés során könnyebbé válik, hogy már a várandósság 90. napjától kérhető a diákhitel-tartozás kamatmentessége és a törlesztőrészletek fizetésének felfüggesztése legfeljebb három évig. Összességében elmondható, hogy a diákoknak nem okoz nehézséget a hallgatói hitelek visszafizetése, ami abból is látszik, hogy átlagosan az előírt minimum törlesztőrészlet másfélszeresét törlesztik a Diákhitel Központ felé.

MIT LEHET TUDNI A LEGÚJABB TERMÉKÜKRŐL, A NYELVTANULÁSI DIÁKHITELRŐL?

Október 1-jétől lehet igényelni a Nyelvtanulási Diákhitelt. Ennek fő célja, hogy az a

FOTÓ: PELSŐCZY CSABA

több 10 ezer hallgató, akik a szükséges számú és típusú nyelvvizsga hiányában nem tudtak diplomát szerezni, segítséget kapjanak a nyelvtanuláshoz és mielőbb átvehessék a felsőoktatási oklevelüket, illetve, hogy a jelenlegi aktív és passzív jogviszonnyal rendelkező diákok is időben fejlesszék a nyelvtudásukat. Valójában ez is egy szabadfelhasználású hitel, hiszen a Diákhitel Központ nem ellenőrzi, hogy az igénylő nyelvtanfolyamra, magántanára, nyelvkönyvekre, vagy külföldi nyelvtanulásra fordítja-e a felvett maximum 500 ezer forintos összeget. A Nyelvtanulási Diákhitelt maximum 5 évig lehet törleszteni, jelenleg 1,99%-on elérhető, de a sikeres nyelvvizsga letételét követően kamatmentessé válik. Az igénylés benyújtását követően akár két hét alatt meg is érkezhet a diákok számlájára az igényelt összeg. Az új termék iránti nagy érdeklődést jól mutatja, hogy már az első napon több mint száz igénylés érkezett.

További információ: www.diakhitel.hu

Okosan a Diákhittel!

**BALOGH LÁSZLÓT, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRÁT
IS MEGKÉRDEZTÜK A DIÁKHITELRŐL.**

MIÉRT ÉRI MEG JOBBAN FELVENNI A DIÁKHITELT A TÖBBI BANKI HITELHEZ KÉPEST?

A Diákhitel egy speciális, államilag támogatott hitelkonstrukció, amelynek feltételei lényegesen kedvezőbbek a banki hiteleknél. Célja, hogy pénzügyi segítséget nyújtson azoknak a fiataloknak, akik tanulmányaik folytatásához nem rendelkeznek elegendő forrással. A Diákhitel visszafizetése tervezhető, a hitelfelvevő mindenkori jövedelmi helyzetéhez igazodóan maximálva van és ezért nincs is előre rögzített futamidő. A Diákhitel visszafizetését csak a tanulmányok befejezése után kell megkezdeni, a törlesztőrészlet meghatározása az első két évben a

minimálbér, azt követően pedig a hitelfelvevő két évvel korábbi jövedelméhez igazodó maximum érték mellett történik.

A hitel igényléséhez nincs szükség igazolt jövedelemre, nem kell kezesség és egyéb fedezet sem, felhasználását sem kell utólag igazolni és hasznosan támogatja a felsőfokú tanulmányokhoz kapcsolódó kiadásokat (tankönyvek, jegyzetek, lakhatás, utazás stb.) A Diákhitel 1 szabad felhasználású kölcsön, a fizetendő kamata – az állami támogatásnak köszönhetően – a piacon elérhető kamatnál jóval kedvezőbb, jelenleg 1,99%.

A Diákhitel 2 kifejezetten a tandíjra fordítható, az oktatási intézményhez folyik be közvetlenül, azaz célhoz kötött hiteltípus,

és az állami támogatásnak köszönhetően jelenleg 0% kamatozású. Viszont azt biztosítja, hogy az önköltséges felsőfokú oktatás költségeit minden magyar fiatal meg tudja finanszírozni családi támogatás hiányában is.

MI AZ ELŐNYE A DIÁKHITELNEK A TOVÁBBTANULÁS MÁS FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEIHEZ KÉPEST?

A Diákhitel lehetővé teszi, hogy az egyetemista a lehető legtöbb idejét és energiáját tanulmányaira, annak eredményes befejezésére fordíthassa. A szülők részéről nyújtott anyagi támogatás is csökkenthető, így tehermentesítve a családot.

Adathalászcok hálójában

MINDENKI KAPOTT MÁR OLYAN LEVELET, AMI ISMERETLEN FELADÓTÓL ÉRKEZETT ÉS „HUNGLISH”, AZAZ MAGYARRAL KEVEREDŐ ANGOL VAGY MÁS NYELVEN ÍRTÁK. SOKSZOR ÁRTALMATLAN REKLÁMOKRÓL VAN SZÓ, DE AKADNAK OLYAN ÜZENETEK, AMIK HIHETŐNEK TŰNNEK, PEDIG A FELADÓ KORÁNTSEM AZ, AKINEK MONDJA MAGÁT. JOBB ESETBEN A LEVELEZŐ FIÓKUNK AUTOMATIKUSAN A SPAM MAPPÁBA DOBJA AZ ILYENEKET, DE NÉHÁNY MINDIG ÁTCSÚSZIK AZ EGYRE FEJLETTEBB SZŰRŐKÖN. AKKOR MÉGIS HONNAN ISMERJEM FEL A VESZÉLYES TARTALMAT? ÍME NÉHÁNY TIPP!

SPAN VAGY SPAM? VAGY ADATHALÁSZAT? EZ ITT A KÉRDÉS!

Gyakran használjuk a spam kifejezést, de vajon tudjuk, hogy mit jelent pontosan? Eredetileg a szót az Egyesült Államokban használták a húskonzervekre – a „Spiced Pork And Ham” rövidítéseként, a magyar megfelelője a löncshús. Elsőként a híres angol komikuscsapat, a Monty Python sorozatának egyik jelenetében használták a spam kifejezést úgy, mint „kéretlenül ránk erőltetett dolog”.

A 21. században már azokat a kéretlen tartalmakat értjük alatta, amiket általában e-mail formájában kapunk, de ezek lehetnek sms-ek vagy Facebook-üzenetek is. A benne írtak szintén sokfélék lehetnek: (olcsón) kínálnak egy terméket, csodás nyereményt ígérnek, a szegényeknek gyűjtenek, vagy figyelmeztetnek bennünket, hogy lejárt a jelszavunk. Amikor már nem csak kéretlen reklámleveleket kapunk vagy nyereményekkel kecsegtetnek, hanem valamilyen módon adatot kell megadnunk (személyeseket vagy pénzügyi adatokat), akkor már adathalászcokról beszélünk.

DE MINEK KELL PONT AZ ÉN E-MAIL CÍMEM?

Nos, több okból is. Kezdő hackerek számára remek gyakorlás feltörni egy rendszert. Egy másik esetben kifejezetten azért gyűjtenek össze e-mail címeket, mert spamelni akarnak, ilyenkor pedig szükségük van valódi e-mail címekre. Harmadik esetben külső fél megbízásából gyűjthetnek különböző szempont szerinti címeket – ilyenek lehetnek a minitesztet a szokásaidról, közvéleménykutatások nyereménnyel a végén. Ezek általában egy majdani reklámlevél- vagy telefonhívás-dömping előzményei, de a kérdőívek végén ott kell lennie, hogy engedélyezed a reklámküldeményeket. Hacsak nem vagy valóban kíváncsi az ajánlatokra, akkor ezt a négyzetet inkább ne pipáld ki.

Amikor egy spamet vagy adathalász e-mailt elküldenek, nem csak neked küldik, hanem több ezer, akár több százezer címre, tehát legtöbbször nincs célcsoport, nincs életkorhoz kötve. **Akinek van e-mail címe, az kaphat spamet és adathalász levelet.** Ezek nem névre szólók, természetesen lehet olyan, hogy megszemélyesítik, de csak azért írják be a nevét, mert olyan adatbázisból jutottak hozzá, amely tárolt nevet.

AZ ADATHALÁSZAT UGYANOLYAN BŰN, MINT ELLOPNI VALAKI AUTÓJÁT!

Az adathalászat az internetes bűnözők egy olyan módszere, amely során megtévesztéssel a felhasználók valamely személyes vagy pénzügyi adatát próbálják megszerezni.

Ez előfordulhat számítógépnél az interneten keresztül, de létezik telefonos adathalászat is, vagy sms formájában is megpróbálhatnak adatot szerezni tőlünk. Az a cél, hogy valamilyen személyes vagy pénzügyi adatot megszerezzenek, amivel utána vissza tudnak élni, anyagi előnyt tudnak maguknak biztosítani – magyarázta a DUE Tallózónak dr. Szabó Henrik címzetes rendőr alezredes, az ORFK Bűnmegelőzési Osztályának munkatársa.

Ironikus, hogy gyakran az adathalászcok állítólagos csalókra hivatkozva kéri tőlünk személyes adatainkat. Ebből még egy vigyátek is készült, *Személyiségtolvaj / Identity Thief* címmel. A történet arra épít, hogy egy férfit, akit Sandy-nek hívnak, felhívják a bankjától, hogy csalók akarják ellopni az adatait, ezért erősítse meg azokat telefonon keresztül. Persze a vonal túlsó végén nem igazi ügyintéző, hanem egy vérbeli csaló, Diana (*Melissa McCarthy*) van, akinek így sikerül ellopnia a férfi személyiségét. A kimeríthetetlen pénzkeret lehetővé teszi Diana számára, hogy megvegye, amire csak kedve szottyan. Egy a

bökkendő: a kártya, amit a vásárlási ámokfutáshoz használ, Sandy nevére szól, aki egy számlakezelő, és az Államok túlsó felén lakik. Az igazi Sandy-nek egy hete van, hogy levadássza a szélhámost, mielőtt a világa összeomlik, így délre indul, hogy kérdőre vonja a nőt, akinek szabad belépőkártyája van az ő életébe. Próbálkozik vesztegetéssel, hízélgéssel, veszekedéssel, de kénytelen rádöbenni, milyen kemény meló visszaszerezni a saját személyiségét.

Bár maga a film nagyon szórakoztató, nem lenne jó belecsöppenni hasonló helyzetbe a valóságban.

ADATHALÁSZCOK ELLEN

Az adathalászat egyik formája, amikor levélben, sms-ben, üzenetben, például Messengeren kapsz egy linket, amire kattintva eljutsz az adathalász oldalra, amely igazának tűnik. A legfontosabb, hogy mindig **vizsgáljuk meg az url-jét az oldalaknak, amiken járunk.** Ez annyit tesz, hogy nézd meg alaposan a webcímet, a böngésző címsorában megjelenő szöveget az alábbiak szerint:

- A domain nevek mindig az adott céghez (például bankhoz) tartoznak, így azt más nem tudja használni. Ezért az adathalászcok egy ehhez a megtévesztésig hasonló domain névvel dolgoznak – lehet, hogy csak egyetlen betűvel vagy egy ponttal tér el a valóditól.

- Ugyanez a helyzet a megjelenéssel: lehet, hogy első ránézésre ugyanolyannak látszik az eredeti és az adathalász oldal, de az utóbbi például korlátozott funkciókkal bír – nem lehet mindent megtenni, megnézni rajta, amit az eredetiben igen.
- Ha bizonytalan vagy, hogy jó helyen jársz-e, menj fel direktben az adott weboldalra, úgy pontosan össze tudod hasonlítani a webcímeiket és a megjelenést is. Ha nem egyezik a kettő, zárd is be a gyanús oldalt.

- Célszerű a hivatalos weboldalak, mint szolgáltatók, bankok, illetve a gyakrabban vásárlásra is használt oldalak címét begépelni, vagy korábban elmentett, kedvencek között tárolt linkről megnyitni, ahelyett, hogy a levélben kapott linkre kattintanál.

- **Az alap, hogy bank sohasem kér be bankkártya adatokat, vagy PIN-kódot ilyen formában, kizárólag a saját, biztonságos felületein és eszközein.**
- De ha például a mobilszolgáltatód nevében (azzal visszaélve, téged megtévesztve) küldenek egy számlalevelet, amelyet itt és most egy kattintással, bankkártyával fizess ki, akkor már nem valós banki oldalon történik a tranzakció, hanem az adathalász oldalon. Ott rögzítik a kártya adatokat, és máshol tudnak vele fizetni, vagy akár el tudják adni az így megszerzett adatokat.
- Előfordulnak még banki adathalász e-mailek, amikor kifejezetten egy bank nevében küldenek ki levelet, és azt kérik, hogy lépjenek be a bank oldalára, ami szintén nem az eredeti banki oldal, hanem egy ahhoz megtévesztésig hasonló, és szintén a banki belépéshez szükséges adatokat próbálják megszerezni. Ezek birtokában már nyilvánvalóan könnyedén hozzáférhetnének a számládhoz. Itt a korábban felsorolt ellenőrzéseken kívül segítenek, segíthetnek a bankok biztonsági rendszerei: a többszörös azonosítás. Ilyen lehet a telefonodra érkező megerősítő üzenet vagy jelkód, a szintén telefonon alkalmazható ujjlenyomatos jóváhagyás. Mindezt a mobilod hiányában nem tudják a csalók sem megtenni.
- Vannak a felhasználói fiókokhoz kapcsolódó adathalász levelek, például levelezési rendszerhez vagy közösségi oldalhoz való hozzáféréseket begyűjtők. Ezeket

közvetlenül pénzszerzésre nem, viszont más módon fel tudják használni (pl. valamire kényszeríteni tudnak), hogy pénzhez, anyagi előnyhöz jussanak az elkövetők, vagy épp a nevedben küldjenek ki linkeket, személyeddal hitelesítve a tartalmukat.

- De nem ismeretlenek azok a levelek sem, amelyek vírusokat, beépülő elemeket tartalmaznak. Ezek figyelhetik és továbbíthatják harmadik félnek közvetlenül a gépeden tárolt, vagy a böngészőbe beírt adataidat, bejelentkezési információidat, de a böngészési előzményeidet is. Utóbbiból igen nehéz helyzetek alakulhatnak ki, ha

- A <https://> kezdetű weboldalak szintén biztonságot nyújthatnak, de dr. Szabó Henrik elmondása szerint sajnos már találkoztak olyan adathalász oldallal, amelynek megvolt ez a biztonsági tanúsítványa, így ezeket is érdemes már körültekintően kezelni.

Az adathalászat másik formája, amikor nem kell semmilyen weboldalra felmenni, egyszerűen csak **hivatalosnak/komolyan tűnő levélben, üzenetben, telefonhívással személyes vagy pénzügyi adatokat kérnek el tőled.**

például olyan oldalakat látogatsz, amelyeket nem kötnél mások orrára. Ugyanígy főleg kellemetlen adat lehet a törölt elemek mappája, amit, ugye, te sem írtesz túl gyakran, akárcsak a böngészési előzményeidet?

- A nyilvános számítógépeken (internet-kávézó, iskolai és munkahelyi gépek) ezekre különösen figyelj. Nem kell kifejezetten az eddigiekben említett adathalászatnak történnie, elég ha egy ismerős vagy ismeretlen utánanézt, mit is csináltál a gépen. Arról még nem is ejtettünk szót, de nyilván **magától értetődő, hogy soha, sehol nem maradsz bejelentkezve, főleg nem e-mailben és közösségi oldalon?** Aki bejelentkezve marad egy oldalon, az kissé kínálja is magát egy illetéktelennek – ahogy mondják, alkalom szüli a tolvajt. A többség udvariasan kilép az ilyen oldalakról, van, aki vicces üzenettel figyelmeztet, de olyan is akad, aki visszaél mindezzel. Térjünk vissza az adathalászat virtuális világába. Arról már ejtettünk szót, hogy a **bankok biztonsági rendszere megfelelő, és folyamatosan fejlesztik is. Ugyanez már nem mondható el minden webshopról,** amelyből ruhát rendelünk, jegyet veszünk, vagy free shippinggel kütyükiegészítőket Ázsiából.

AKKOR MI A MEGOLDÁS?

A legjobb és legfontosabb tanács, amit adhatunk: **akárhogy is ajánlgatják ezek az oldalak, hogy kényelemből mentsd csak le a kártyaadataidat, ezt SOHA ne tedd meg!** Ami számítógépen (mobilon) van, az hozzáférhető, ellopható.

A tökéletes megoldás az lenne, ha a **bankkártyás fizetés helyett e-számlát használnál,** amin csak annyi pénzt tartasz, ami az adott vásárláshoz szükséges. Az e-számlád a bankod kezeli, így az biztonságosabb.

Amelyik oldalon lehet, ott ne is regisztrálj, hanem **alkalmi vásárlóként rendelj.**

Ne házhoz szállítást kérj, hanem valamilyen átvételi pontot jelölj meg. Így még kevesebb információjuk lesz rólad.

A legtöbbször nehéz visszakövetni ki van a képernyő másik oldalán, így ezeket a károkat sem egyszerű megtéríteni, főleg mivel sok esetben külföldi csalókról beszélünk.

MIT TEGYÜNK, HA ILYEN LEVELET, ÜZENETET KAPUNK?

A legfontosabb, hogy a gyanús üzenetekre ne reagáljunk! Ha az üzenet valamilyen linket tartalmaz, ne kattintsunk rá, vagy a korábbiak szerint ellenőrizzük. Az adatainkat pedig a legszükségesebb esetben adjuk meg, csakis biztonságos, ellenőrzött oldalakon! További tippek, teendők a DUE Online Ne dőlj be! rovatában, és a következő hónapban a DUE Tallózóban.

(Bihari Bernadett Luca)

A cikkben foglalt nézetek a szerzők nézetei, azok semmiképpen sem tekinthetők az Európai Bizottság vagy a Belügyminisztérium hivatalos állásfoglalásának, továbbá sem az Európai Bizottság, sem a Belügyminisztérium nem tehető felelőssé azokért, illetve az abban foglaltakért. A cikk a BBA-5.1.6/2-2017-00003 számú projekt keretében készült.

Fotó: mma.hu

SKARDELLI GYÖRGY: „MINDEN MUNKÁT A NULLÁRÓL KEZDÜNK”

HA A FŐVÁROSBAN JÁRSZ, LEHETETLEN, HOGY NE TALÁLKOZZ AZ ÉPÜLETEIVEL: A KÁLVIN TÉR TERELEMEI, A PAPP LÁSZLÓ SPORTARÉNA, A MOST ÁTADÁSRA KERÜLŐ PUSKÁS FERENC STADION – MIND AZ Ő FEJÉBEN ÉS PAPIRJÁN SZÜLETTEK MEG. BESZÉLGETÉS EGY ÉPÍTÉSSZEL, AKI A HATVANAS ÉVEK VÁROSMAJORI DIÁKFOCI-RANGADÓITÓL AZ YBL MIKLÓS-DÍJIG ÉS AZ ÚJ NEMZETI STADION MEGTERVEZÉSÉIG JUTOTT. EHAVI (SZ)ÉPÍTÉSZÜNK SKARDELLI GYÖRGY.

NEMRÉG AZ ÉPÍTÉSZFÓRUMON OLVASHATTUNK A SOK NEHÉZSÉGGEL TELI GYERMEKKORÁRÓL. HA ÚJRAKEZDHETNÉ AZ ÉLETÉT, HOGY VALAMIN VÁLTOZTASSON, ÚJRAKEZDENÉ?

Biztosan nem kezdeném újra magam miatt. Ha valami miatt újra kezdeném, akkor édesanyám életét hosszabbítanám meg, neki segítenék. Jól éltem meg a gyerekkoromat a nehéz életkörülmények mellett is: fociztam, pingpongoztam, korcsolyáztam a Városmajorban, jó iskolákba jártam, a tanárok segítettek az utamat. Soha nem találkoztam rosszindulattal.

HOGYAN LETT ÉPÍTÉSZ, MI TETTE ÖNT AZZÁ?

A Móricz Zsigmond Gimnázium matematika tagozatára jártam, a tanárunk hihetetlen módon megszerettette velünk a tantárgyat. Nem a begagolós, képletszerű oldalát, hanem azt, hogy minden feladatra van megoldás. Megtanította a megoldáskeresés útját, és ez az apró téglákból építkező, szisztematikus gondolatmenet az én lelkütemhez közel állt. Nagypám kőműves volt, édesapám kivitelezésben dolgozó építész, nagy tisztelet övezte, én is felnéztem rá. Tehát vagy egyfajta családi hagyomány is, viszont amikor a műszaki egyetemre kerültem, nem volt bennem semmifajta elhivatottság-érzés. Fokozatosan alakult ki ez a tervezéstárgyak elvégzésével, az abban való küzdelmekkel, és a küzdelmekkel elérhető sikerekkel. De még nem is ekkor váltam építésszé: az egyetem után egy tanulmányi szerződés után kerültem a KÖZTI-hez, ahol idén a negyvenedik évemet töltöm. Emellett az egyetemről kikerülve elvégezhettem a Mesteriskolát, ahol meg

lehetett ismerkedni olyan mesterekkel, tervezőkkel, akiknek meg lehetett ismerni a gondolkodását, tervezési képességeit. Ez adta meg a tanulmányi rész befejezését, de úgy gondolom, hogy az ember folyamatosan tanul. Minden munkát a nulláról kezdünk, hiszen egy fehér papíron húzzuk meg az első vonalakat.

A LEGTÖBB MUNKÁJÁT BUDAPESTEN LÁTHATJUK, ÍGY JÓL ISMERI A VÁROST. MIT GONDOL, MI AZ, AMI - AKÁR ÉPÍTÉSZETI SZEMPONTBÓL - AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ ÉVTIZEDBEN A LEGFONTOSABB LENNE A FŐVÁROS ÉLETÉBEN?

A legfontosabb, hogy nem kell mindent a hagyományos történeti városmagba, a város szívébe erőltetni, lehet kijebb vinni az épületeket. Ez alközpontokat generál a nagyvárosban belül. Elkerülhetetlen, hogy több alközpont legyen, mert nagyon fontos, hogy az emberek ott érezzék jól magukat, ahol laknak. Ezek a helyek a legfontosabbak nekik, így ott kell minden belvárosi lehetőségnek meglesnie kicsiben. Legyen szó a Hegyvidékről, Kőbányáról, vagy éppen Kelenföldről. Amikor Puskás Ferenc hazatelepült, megengedhette volna magának, hogy bárhol éljen, de ő mégis visszatelepült Kispestre, mert annyira szerette a szűkebb szülőföldjét.

HA MÁR PUSKÁS FERENC RÓL ESETT SZÓ, KÉREM BESZÉLJEN AZ ÚJ, NOVEMBERBEN ÁTADÁSRA KERÜLŐ NEMZETI STADIONRÓL! MIÉRT VOLT FONTOS ÖNNEK EZ AZ ÉPÜLET? MIBEN LESZ MÁS, MINT A RÉGI NÉPSTADION?

Budapest Sportaréna és városi tér
Fotó: Polgár Attila, mma.hu

A Népstadion a XX. század közepén lévő építészeti, technikai elvárásoknak tökéletesen megfelelt, de XXI. századi használatra már alkalmatlan volt. Valószínűsíthető volt a tönkremenetele, összeomlása. Soha nem fejezték be, hiányzott a lelátó befejezése, és a toronyépület egy része: torzó formában került átadásra. Rengeteg válogatott meccset, kettős rangadót láttam itt, hihetetlen módon a szívemhez nőtt. Folytonosság jött létre a múlt és a jelen között: a régi épület hangulatából megmaradt a közlekedési rendszer: egy nyitott lépcsőház, ahol az ember mindig tudja, hol van, még ha hetvenezer ember vonul is egyszerre. Nincs tehát bezártság érzet, ráadásul a lépcsőházi pilonok tartószerkezeti funkciót is ellátnak. Mégis számtalan újdonsággal szolgál az új épület, nagyon sok mindenben más a régi épülethez képest: lesz VIP lelátó, több, mint 80 skybox, 1600 ember befogadására alkalmas konferenciaterem, konyha az év minden napján működő étterem számára. A toronyépület új funkciókat kapott: Puskás Ferenc életéhez kapcsolódó múzeum lesz egyben egy stadiontúra kiindulópontja. 100 százalékos a wifi lefedettség, 4 nagy és 500 kisebb kivetítő szolgálja a nézők kényelmét. Akadálymentes ülőhelyekkel és wc-kkel, elsősegély állomásokkal, babaszobákkal bővült az épület. Teljesen fedett a lelátó. Számos apró dolog teszi a legmagasabb, prémium kategóriába tartozó stadionok közé: ezzel a stadionnal joggal pályázunk majd Európa Liga-döntőre, Bajnokok Ligája-döntőre. Teljesen megfelel a nemzetközi elvárásoknak.

(Lami Krisztofer)

Fotó: epiteszforum.hu

AKI NEM RAGASZKODIK A STÍLUSOKHOZ

„AZ ÉPÍTÉSZETET TARTOM A LEGKÖZÖSSÉGIBB MŰVÉSZETNEK, OLYAN MŰVÉSZETI ÁGNAK, AMELY ELLENTÉTBEN A TÖBBIVEL, MINDEN ESETBEN HAT AZ EMBERRE. EZÉRT AZ ÉPÍTÉSZ FELELŐSSÉGE SOKKAL NAGYOBB, MINT A TÖBBI MŰVÉSZETI ÁG GYAKORLÓINAK.”

A bevezetőben olvasható tételmondat Skardelli György véleménye a hivatásáról. A 64 éves építész mind óriási tudásának, mind pedig a foglalkozása iránti alázatosságának hála számos szakmai elismerésben részesítették. Pályafutása során hat igazán rangos díjat kapott, köztük a magyar építészek legnívósabb kitüntetését 1997-ben: Ybl Miklós-díjat. Szerepel köztük a Pro Architectura díj is, amire kétszer, 2001-ben és 2002-ben is érdemesnek tartották. Munkásságának, szakértelmének és elhivatottságának köszönhetően több fontos posztra is felkérték. Többek közt a Fővárosi Tervtanács tagja 1998-tól. Nyolc évvel utután, hogy ő maga is részesült benne, az Ybl Miklós-díj bizottságában tevékenykedett és segített az arra legméltóbb tehetségeket értékelni 2005 és 2007 között. Emellett 2004-től a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építésztechnológiai Kari Diploma bizottságot segítette, 2007-től kezdve pedig már a bizottság elnökeként vett részt a munkában. 2013-tól kezdve már a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja.

Érdekes módon Skardelli György egy stílusirányzathoz sem ragaszkodik, mindig ahhoz nyúl, ami az aktuális munkájához a legközelebb áll, amivel a leginkább képes azonosulni. Fontos számára, hogy az általa tervezett épületek elkészülésének minden pillanatában jelen legyen, hogy az együttműködés a kivitelezőkkel gördülékenyebben és rugalmasabban menjen. Egyedi módszere alkalmazkodik az adott kéréshez, funkcióhoz, az objektum

céljához. Nem a rideg, hanem az emberre ható, érzelmekkel teli épületek megálmodása jellemző rá. Ebből kifolyólag is szereti megőrizni a felújítandó létesítmények egykori báját, hogy mind az idősebb, mind pedig a fiatalabb korosztály éppúgy érezze a szellemiségét a változás előtt, és után is.

Ez volt a célja a Puskás Ferenc Stadion felújításánál is. Élete fő művének nevezte, tervei alapján Budapest második legnagyobb épülete lesz a maga 52 méterével. A csaknem hetvenezer férőhelyes sport- és zenei rendezvények megvalósítására alkalmas, felújított aréna számos elemet megőriz majd, harmóniában az újonnan kapott értékeivel. A hajdanán toronynak nevezett főbejáratnak például csak a méreteit igazítják az új footballstadionhoz, a régi jellege megmarad. Ezen kívül a pálya, a lelátók megközelítése és a lépcsőházakban a műrácsozat mintája is a régi időket idézi. A kész alkotást novemberben avatják fel. Emellett több közterületet tervezett, nevéhez fűződik a Kálvin tér térfelszíni kialakítása, illetve a Nemzeti Közszolgálati Egyetem sportközpontja. Mindet a maga egyedi stílusában tervezve.

Jelenleg sem pihen az alkotó, immár huszonkilencedik éve büszke műteremvezetőként és stúdióvezetőként tevékenykedik ebben az igazán különleges, nemes művészeti ágban.

(Vida Zsanka)

Budapest, Kálvin tér térfelszíni kialakítása
Fotó: Csízy László, mma.hu

Magyar Köztársaság Nagykövetsége, Phenjan, KNDK
Fotó: mma.hu

Gandhi Alapítványi Gimnázium és Tornacsarnok, Pécs
Fotó: Lázár Ferenc, mma.hu

Ismerd meg Te is

a **termőföldek** és **állatfarmok**

folyamatosan fejlődő **high-tech** arcát!

Lépj be velünk a modern agrárium világába!

TUDDAD, HOGY

- a szántóföldeken már high-tech drónokat is bevetnek a gazdák?
- egyre precízebb szenzorokkal a levegőből lehet megfigyelni a növények aktuális állapotát?
- a csúcstechnológia révén lehet tökéletesíteni az öntözést és a permetezést?
- okoskütyükkel időben lehet észlelni a kártevőket és előre megbecsülni a várható termést?
- a modern technológia által nagyobb bevételre lehet szert tenni?

Jelentkezz agrártudományi képzéseinkre!

www.ke.hu

www.felveteli.szie.hu

www.mgk.u-szeged.hu

MODERNAGRARIUM.HU

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Language Cert

CSIKOR DÁNIEL, A GYŐRI SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM JÁRMŰMÉRŐI KARÁNAK DIÁKJA, MEGOSZTJA VELETEK A SIKERES LANGUAGECERT NYELVVIZSGA TITKÁT, MIUTÁN Ő MÁR SIKERESEN VIZSGÁZOTT.

MIÉRT A LANGUAGECERT VIZSGÁT VÁLASZTOTTAD?

Amikor eldöntöttem, hogy jelentkezem a középfokú nyelvvizsgára, és elkezdtem a felkészülést, az angoltanárom javasolta a LanguageCert vizsgát. Elmondása szerint rendkívül vizsgázóbarát a LanguageCert hozzáállása. A honlapon elérhető szóbeli mintavideók alapján a vizsgáztatótanárt annyira barátságosnak és közvetlennek találtam, hogy elhatároztam, kipróbálom ezt a vizsgát. Számomra az is igazán megnyerő volt, hogy egy független értékelő pontozza a szóbelit, így a vizsgáztatótanár maximálisan a vizsgára tud koncentrálni.

MILYEN VOLT KÉSZÜLNI A NYELVVIZSGÁRA?

Én kifejezetten élveztem a felkészülést. Az elérhető mintafeladatok olyan, a mindennapokban előforduló kifejezéseket tartalmaznak, amelyekkel kapcsolatban rögtön az az érzés fogott el, hogy nemcsak a nyelvvizsgán fogom hasznosítani, hanem a való életben is. Ez valóban így is lett, rögtön az első külföldi utam során észrevettem a fejlődést. Olyan helyzetekben nyújtottak segítséget a tanult szókapcsolatok, szófordulatok, amikre nem is számítottam. Én erre gondolok hatékony nyelvtanulás alatt.

MI TETSZETT A LEGJOBBAN A SZÓBELI VIZSGÁBAN?

Pontosan azokat a típusú feladatokat és témákat kérték számon, amit előre a honlapon közzétettek. Nem volt semmilyen meglepetés vagy váratlan kérdés a vizsgán. A 13 perc alatt a vizsgáztatótanár csak velem foglalkozott, figyelt rám és az én válaszaim alapján irányította a beszélgetést. A vizsgáztatótanárom jóindulatú és kedves volt, ezáltal nagyon kellemes és hangulatos légkörben telt a vizsga. Olyan érzésem volt, mintha egy külföldi barátommal beszélgetnék egy nyugodt délutánon. Szinte teljesen elfeledkeztem róla, hogy egy vizsgán vagyok.

MI TETSZETT A LEGJOBBAN AZ ÍRÁSBELI VIZSGÁBAN?

Több vizsgával ellentétben a LanguageCert írásbeli feladatai a hétköznapokban gyakran használatos szókincset, témaköröket kérték számon. Nem voltak becsapós, trükkös kérdések. Külön kiemelném, hogy a felügyelőtanárok mindent megtettek, hogy nyugodt, stresszmentes légkörben teljen a vizsga.

SZÁMODRA MI TETTE TELJESÍTHETŐVÉ A LANGUAGECERT VIZSGÁT?

Az, hogy a vizsgafeladatok életszerű situációkat tartalmaznak, amelyek nagyban elősegítik a hasznos nyelvtudást. Másodsorban mind a szóbeli, mind az írásbeli vizsga kellemes hangulatban telik, ami oldja a stresszt. A jó közérzethez természetesen a barátságos vizsgáztatók járulnak hozzá.

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

SzakMÁzz!
Budapest
Szakmázzás Kiállítás

„SzakMÁzz!”
Budapest
Pályaválasztási Kiállítás

2019. OKTÓBER 8-9.

HUNGEXPO B Pavilon
1101 Budapest,
Albertirsai út 10.

Nézd meg!
Fogd meg!
Próbáld ki!
Több, mint 100
szakma interaktív
bemutatása!

A rendezvény
9-16 óra
között
INGYENESEN
látogatható!

www.szakmazzbudapest.hu
facebook.com/szakmazz
instagram.com/szakmazz

Építsd a jövőd! Építőipari szakmai találkozó

Egy ház alapjainak megtervezésétől egészen a lakberendezésig mutatjuk be az iparhoz kapcsolódó szakmákat.

A HORIZONT GLOBÁL Kft. egy 64 nm-es házat varázsol nekünk, hogy megmutassa, igenis lehet jól, gyorsan és egyszerűen építeni. Egy készház építésének fázisait ismerhetjük meg.

Járj végig mindent, pecsételtess az egyes állomásokon és játssz az értékes ajándékokért!

http://www.epitsdajovod.hu/

A SZAKKÉPZÉS EURÓPAI HETE

HOGYAN LEHETSZ TE IS KUTATÓ?

ITT ÉLÜNK.
ITT KUTATUNK.
ITT FEJLESZTÜNK.

MITŐL LESZ SIKERES A GYÓGYSZERKUTATÓ MUNKÁJA?

A RICHTER KUTATÁSFEJLESZTÉS (K+F) SZÁMOKBAN

ÁRBEVÉTELE
KB. 10%-ÁT KÖLTI
A RICHTER
A KUTATÁS-
FEJLESZTÉSRE,
EZ 2018-BAN
TÖBB MINT

MIBŐL „ÁLL” VALÓJÁBAN EGY GYÓGYSZER? AZAZ MI KELL AHHOZ, HOGY EGY ÚJ, AZ EMBERI ÉLETMINŐSÉGET JAVÍTÓ, VAGY EGY KORÁBBAN GYÓGYÍTHATATLAN BETEGSÉGET KEZELŐ GYÓGYSZERES TERÁPIÁT, ORIGINÁLIS KÉSZÍTMÉNYT KIFEJLESSZENEK? VAJON MEKKORA MUNKA ÉS ELHIVATOTTSÁG KELL A KUTATÓK ÉS GYÓGYSZERCÉGEK RÉSZÉRŐL, HOGY RÉSZT VEGYENEK EGY-EGY GYÓGYSZER KIFEJLESZTÉSÉBEN, AMI AKÁR MÁSFÉL ÉVTIZEDET IS IGÉNYBE VEHET, ÉS AMELY ELKÉPESZTŐ SZELLEMI ÉS TŐKEBEFEKTETÉSSEL JÁR?

A Richter életében már az 1901-es alapítása óta kiemelkedő szerep jut az új gyógyszeres terápiák kutatásának és fejlesztésének, amelynek köszönhetően számos szabadalom és originális, azaz újonnan kifejlesztett hatóanyagot tartalmazó készítmény fűződik a vállalat nevéhez. Ennek eredménye az is, hogy a Richter több ízben részesült Innovációs Nagydíjban, legutóbb

2018-ban, a kutatói által feltalált, és azóta az amerikai és több európai piacra is sikeresen bevezetett, egyedülálló antipszichotikumáért.

A Richter gyógyszerkutatás iránti elkötelezettségét jól mutatja a mintegy 1000 fős kutató-fejlesztő csapata és az évente erre a területre fordított több tízmilliárd forintos összeg is, amely révén Magyarország és egyben a közép-kelet-európai régió legjelentősebb K+F és innovációs központjának számít.

HOGY LEHETSZ TE IS KUTATÓ?

Az egyik legfontosabb, hogy érezd magadban a szakmai elhivatottságot és a kitartást. A stabil alapok megszerzése, a megfelelő tanulmányok, egyetem és gyakorlat megszerzése elengedhetetlen a sikeres kutatói munkához.

Akik a kutatói hivatást választják, tudják, hogy egy folyamatosan fejlődő területen dolgoznak, azért elengedhetetlen a nyitottság az állandó tanulásra, fejlődésre. A gyógyszerkutatások egyik alappillére a megfelelő gazdasági és

technológiai háttér mellett az összehangolt csapatmunka. Hiszen a legtöbb kutatás esetében több 10, de akár 100 főt is meghaladó team dolgozik a közös siker érdekében.

www.richter.hu

HOGYAN KÉSZÜL A GYÓGYSZER? MOLEKULÁTÓL A PIACRA VEZETÉSIG

INNOVATÍV ÖTLET

PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

15 EV KUTATÓ-FEJLESZTŐ MUNKA

KLINIKAI VIZSGÁLATOK TÖBB EZER EMBER RÉSZVÉTELÉVEL

FORGALMAZÁS ENGEDÉLYEZÉSE

1.000 MILLIÓ EURO RÁFORDÍTÁS

1.000.000 OLDAL DOKUMENTÁCIÓ

EMBEREK GYÓGYÍTÁSA

„AZ ÚR AZ EMBERRE BÍZTA A FÖLDET”

„NOÉ BÁRKÁJÁBAN”, EGY HELYREÁLLÍTOTT PARADICSOMBAN ÉL. FESTŐMŰVÉSZ, GRAFIKUS, A CSODÁLATOS BALATON-FELVIDÉKI FALU, SALFÖLD TALÁN LEGNAGYOBB PATRIÓTÁJA. ITT VAN AZ A MŰHELY, AZ OTTHONA, Ahol állítása szerint az Úr rendszeresen irányítja a kezét alkotás közben. A nemzet művészeivel, a magyar örökség- és Kossuth-díjas somogyi győzővel, a Magyar Művészeti Akadémia tagjával beszélgettünk.

TAVALY JELENT MEG EGY INTERJÚJA, Ahol sokat mesél a paradicsomi környezetből elsorvadt, majd újjáéledt faluról, Salföldről. Miért választotta ezt a helyet otthonául és művészetének színhelyéül?

Amikor először ideérkeztünk, ujjongó örömet éreztem. Visszamentünk az időben 200 évet: tehének sétáltak az aszfalt nélküli főutcán, libák röpködtek a levegőben. Nénik-bácsik ültek a padokon beszélgetve, tele volt az iskola zsbongó gyerekekkel. Boldogok voltak, de ekkorra már döntöttek arról, hogy az ilyen kis falvakat meg kell szüntetni, és az emberek be lesznek telepítve közeli falvakba, városokba. Lassan magától is elsorvadt a falu: az urbanizáció, az élehetetlen termelőszoövetkezetek miatt elmentek a fiatalok, a családok tönkrementek, a férfiak alkoholistákká váltak, az idősek meghaltak. A falu leépülése, a parasztházak összedőlése bár tragikus jelenség, esztétikailag szép volt. Ezért semmi búbánat nincs a Salföldön készített grafikáimban, festményeimben, csak a Pesten készített fekete-fehér rajzaimban.

MEG TUDTÁK VÉDENI A KÖRNYEZETET AZ ENYÉSZETTŐL?

A célunk az, hogy az elpusztult falut visszaállítsuk eredeti formájába. A lényegét azonban nem tudjuk visszaállítani: a paraszti kultúrát. A paraszti kultúra környezetvédő, -építő és -fejlesztő volt: a mai, csodaszép magyar tájat – akár a Balaton-felvidéken – ők alkották meg. Pontosan tudták, hogyan kell bánni a tájjal, a környezettel. Ma bármennyire is zölden gondolkodik egy új salföldi család, nem tudja ezt visszaadni. Mi a feleségemmel most 17 hektáron gazdálkodunk egy önellátó biokertben, 9 lóval, 60 db rackajuhhal, 3 számmal. „Öskörnyezetvédő” vagyok, már a nyolcvanas években benne voltam az első ilyen típusú magyar mozgalmakban, pl. a Duna-körben. Úgy

érezem, az Úr az emberre bízta a földet, és nekem kutyakötelességem gondozni azt a földdarabot, amit az Úr nekem adott. Salföld leginkább nyáron telik meg: rengeteg a nyaraló. Szerencsére ők is ültetnek gyümölcsfákat, és van, hogy egyébként Pesten élő emberek járnak időnként gondozni a szőlőjüket egész évben.

A MŰVÉSZETÉBEN IS KAPCSOLATBAN VAN AZ ÚRRAL, A HITÉVEL?

Sokan groteszknak nevezik a művészetemet, pedig igazából engem mindig a stilizálás vonzott, illetve részben nincs érzékem a testarányokhoz. Nem a valóságot alkotom meg, hanem annak égi mását. A valóság pusztá leképezése nem igazán vonz: a közvetlen látványtól mindig elrugaszodom, az eset szabadságot ad. A vallásos gondolkodásban az elvonatkoztatás a közvetlen anyagi világtól létfeltétel. Az ősművészet a liturgiából, istentisztelethől ágazott ki minden korai kultúrában egészen a reneszánszig. Nem a valóságot adták vissza az ábrázolásban, mert tudták, hogy aki hajszálpontosan visszaadja a látványt, leszáll egy primitív, felszínes szintre. Részben ez az előzmény az oka annak, hogy nagyfejű, nagykezü embereket alkotok.

HOGYAN ALKOTJA MEG EZEKET A MUNKÁKAT?

Általában magányosan dolgozom a műtermemben. A szabadban csak ritkán, tájképeknél: a por, a fény, a legyek,

FOTÓ: LUGOSI LUGO LÁSZLÓ

bogarak zümmögése nagyon zavaró. Félálomszerűen dolgozom, az égiek irányítják a kezem. Egy szabad, teljesen elengedett állapotban vagyok, a tudatalattim dolgozik: elkezdem a felső sarokban, és még nem tudom, mi lesz a vége. Valamilyen látvány, tárgy mindig megfog , és ezek kiegészítik egymást. A grafikáimban vázlatot sem készítek, viszont a tojástemperás festményeimnél maximálisan szükséges a technikai pontosság. Ez utóbbi szerencsére nincs ellentétben a szivárványgömb-állapotommal, amiben ilyenkor vagyok. Persze, van egy belső iránytűm: egy munkát akkor látok elfogadhatónak, ha megbizonyosodtam arról, tetszik-e Istennek, jó-e a kereszténységnek, a magyar nemzetnek, a közvetlen hozzátartozóimnak, és végül nekem.

(Lami Krisztofer)

FOTÓ: MMAHU

A FÉNY, MINT MŰVÉSZETI ALKOTÁS

A FÖLD - EZT A CÍMET KAPTA LENCSÉS ANDREA MUNKÁJA, AKI A FÉNNYEL ALKOTOTT VALAMI ÚJAT, OLYAT, AMIT ELŐTTE MÉG SENKI. A FIATAL MŰVÉSZ TÖBB MINT 2000 DARAB GYÖNGY FELHASZNÁLÁSÁVAL KÉSZÍTETT EL EGY MONUMENTÁLIS ALKOTÁST. ENNEK FOLYAMATÁRÓL BESZÉLGETTÜNK VELE.

HOGYAN KEZDTÉL BELE A MEGVALÓSÍTÁSBA?

Volt egy korábbi munkám, Zuhanás címmel, ami szintén egy fényinstalláció, de az egy életnagyságú emberalakot ábrázol. Ezt a projektet még az Emberi Erőforrások Minisztériuma által meghirdetett ösztöndíjprogramra készítettem, amit látott az ÉMÁSZ Zrt. igazgatóságának egyik tagja, akinek megtetszett az ötlet. Így megkeresett azzal, hogy az ÉMÁSZ is szeretne egy hasonló művet, aminek a témája a fény. Több ötletem is volt, végül a Földgömbre esett a választás.

MI INSPIRÁLT TÉGED?

A környezettel való kapcsolat érdekelt leginkább. Az ÉMÁSZ, mint áramszolgáltató, többféle módon biztosítja az áramot. Használják

napenergiát, szél- és vízenergiát. Ezt a fajta környezettudatosságot szerettem volna belevinni.

VÉGÜL MIÉRT A FÖLDGÖMB TERVEIRE ESETT A VÁLASZTÁS? MIT SZERETTÉL VOLNA VELE KIFEJEZNI?

Az jutott eszembe, hogy mennyire nélkülözhetetlen számunkra a fény, és minden általa válik láthatóvá. Elkezdtem műholdas felvételeket nézni és az tűnt fel, hogy ha nem lennének fénypontok – amit az áram nyújt – akkor nem lennének láthatóak azok a földrészek sem, amiket nem ér a Nap. Azt szerettem volna megmutatni, hogyha az egész Föld sötétbe borulna, akkor ezek a fénypontok lennének egyedül, amik kirajzolnák azokat.

A magma pedig a Föld kihasznált és ki nem használt energiaforrásaira utal.

MILYEN ANYAGBÓL KÉSZÜLT A MŰ?

Optikai szálból, amin az internet is fut. Úgy találtam ki ezt a technikát, hogy vannak azok a pálmafára emlékeztető optikai szálas kislámpák. Azon kezdtem el gondolkodni, mi lenne, ha ezt megfordítanám és ezek a szálas kirajzolnának valami formát.

De kiderült, hogy már létezik a technika. Aztán rájöttem, ez olyan, mint a beton, amit ugyan nem én találtam föl, de mindig lehet belőle újat alkotni. Az optikai szál is egy ilyen eszköz. Például előttem még senki sem hozott létre belőle emberi alakot vagy Földgömböt. Általában egyszerű

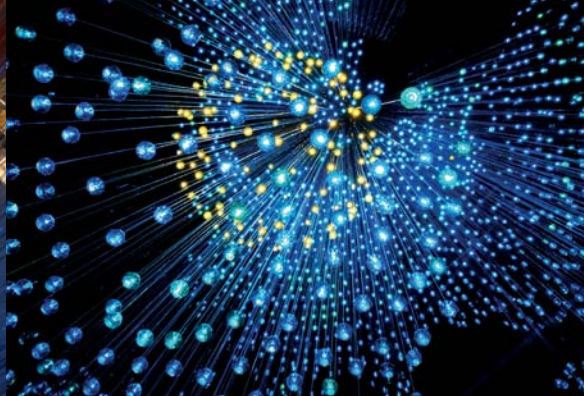

 MotoLux®
ELEKTROMOS KERÉKPÁROK
www.biromotor.hu
8638 Balatonlelle
Rákóczi út 240
+36 70 394 22 21

Miért a Motolux?

Török eredetű termékek
Minőségi anyaghasználat
Eladás utáni
terméktámogatás

geometrikusformákat rajzolnak ki vele. Szóval, próbáltam ennek a határait feszegetni.

GONDOLOM, NEM EGY RÖVID PROJEKTRŐL BESZÉLÜNK.

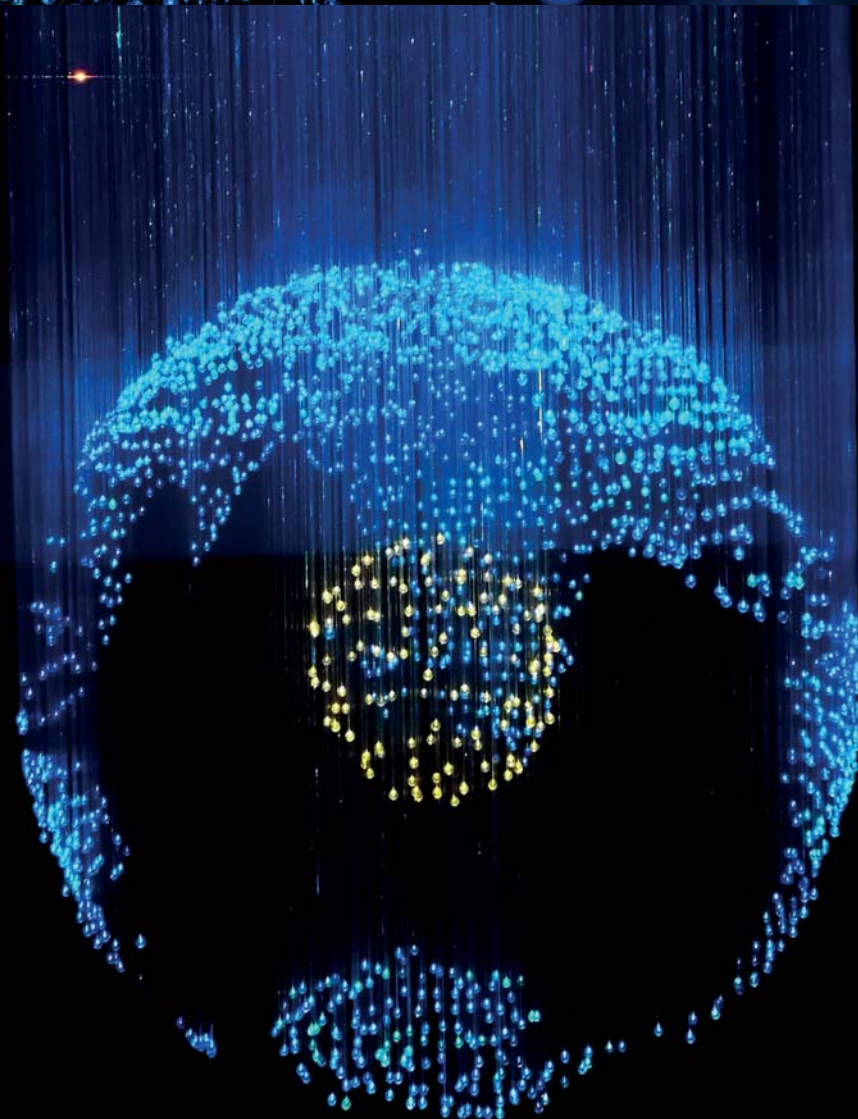
Az előkészülete ennek az egésznek majdnem egy év volt, a felhelyezése egy hónap. Ez egyébként egy koprodukció, mivel a folyamat több szegmensből állt.

Első lépésként megszületett az ötlet. Ehhez készült több látványterv is, amit végül az ÉMÁSZ kiválasztott. Ezután az volt a feladat, hogy kiválasszuk a megfelelő helyszínt, mivel pontos paraméterekkel kellett számolnunk. A mű ugyanis 8 méterről lóg le a mennyezetről és 2 méter a gömb átmérője. Összesen 2050 gyöngyöt használtunk fel az elkészítéséhez, amelyek darabja 2 cm.

VAN TERVBEN HASONLÓ MUNKA ELKÉSZÍTÉSE A KÖZELJÖVŐBEN?

Igen, van egy füzetem, amiben nagyon sok ötletem van. Akkor lennék a legboldogabb, ha majdnem minden megvalósulna belőle. De az optikai szállal való munka mozgatja legjobban a fantáziámat. Egyszer szeretnék egy önálló kiállítást, ahol ezek a munkáim szerepelnének.

(Bihari Bernadett Luca)

27 ÉVE A PIACON!

PC GURU

MAGYARORSZAG LEGOLVASOTTABB JÁTEKMAGAZINJA

Videojátékokról, azok alkotóiról, előzetesek és tesztek, interjúk és történelmi áttekintők formájában, érdekességekkel és különlegességekkel, minden egyes hónapban. Előfizetői akcióink honlapunkon láthatók.

www.pcguru.hu

Mi is a Webjogsi?

A WEBJOGSI EGY ORSZÁGOS ONLINE AUTÓSISKOLA-HÁLÓZAT, AMELY INNOVATÍV, INTERNETALAPÚ ELMÉLETI KÉPZÉSEKET ÉS TELJES KÖRŰ ONLINE ÜGYINTÉZÉST KÍNÁL TANULÓI SZÁMÁRA, MELYEK SEGÍTSÉGÉVEL RUGALMASAN, GYORSAN ÉS KÉNYELMESEN SZEREZHETIK MEG JOGOSÍTVÁNYUKAT.

WEBJOGSI – AZ ONLINE AUTÓSISKOLA

Az elméleti képzést a Webjogsi a legmodernebb oktatási formát képviselő eduKRESZ e-learning tananyagokon keresztül biztosítja a tanulói számára. Az online KRESZ tananyag bárhol, bármikor hozzáférhető, így az egyéni igényekhez igazítva, önállóan választható meg a tanulás időpontja, időtartama és helyszíne. A képzés során a tanuló a teljes ügyviteli folyamatát az e-Titán képzésmentrendszerben tudja nyomon követni, amely naprakész, pontos, elektronikusan hozzáférhető információkkal szolgál a képzési folyamattal, a vizsgákkal és a pénzügyekkel kapcsolatban is. Mi ennek az előnye? A tanuló

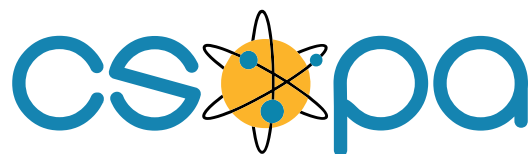
számára ez a nap 24 órájában rendelkezésre áll, így bármikor tud jelentkezni, hétvégén is, illetve online el tudja intézni a képzésével kapcsolatos ügyeket. Természetesen, ha valaki elakad, vagy bővebb információra van szüksége, akkor telefonos és személyes ügyfélszolgálat is rendelkezésre áll. A gyakorlati képzést az iskola folyamatosan bővülő országos oktatói hálózattal biztosítja, így mindenki megtalálhatja a hozzá lehető legközelebb levő helyszínt. Országosan folyamatosan bővülő gyakorlati oktató hálózattal rendelkezik az összes jelentős járműkategóriában. A közép-magyarországi régióban

tevékenykedő Webjogsi KMR Autósiskola ma már az ország egyik legnagyobb autósiskolájává vált.

Mi a legutolsó és egyben legnagyobb előnye? Az, hogy személyesen csupán vizsgázni és vezetni kell elmenni a tanulónak! Ugye, milyen szuper?

**TANULJ
NÁLUNK
VEZETNI!**

**web
jogsi**

CSODÁK PALOTÁJA

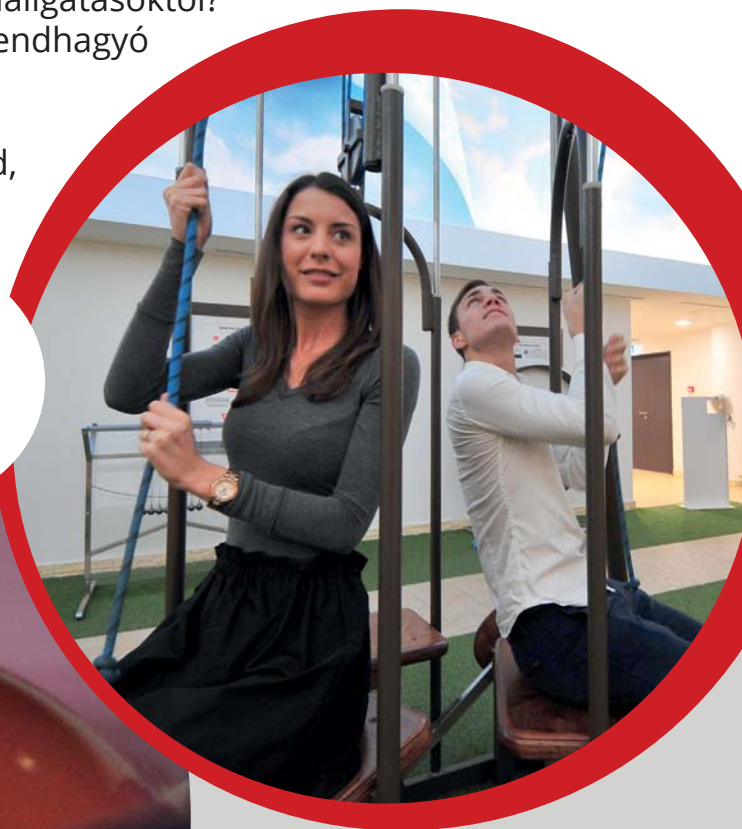
RANDIZZ A CSOPÁBAN!

Emlékezetes, élménydús randira vágysz?

Szeretnél kreatívabb lenni egy étterem-mozi kombónál?
Beszélgetnél, de félsz a kínos hallgatásoktól?
Esetleg lánykéréshez keresel rendhagyó helyszínt?

Ha bármelyikre igen a válaszod,
akkor a Csopa ideális randihelyszín!

RANDI
ÚTVONAL

- Randijegy
- 250 interaktív játék
- 8 tematikus egység
- Science show-k
- 4 szabadulószoza
- Élményvetítések
- Különleges csocsók, biliárdfoci pályák
- Érintőképernyős asztalok

**Ajándék
szív alakú
héliumos lufi!**

Language Cert

Magyarország egyik legnépszerűbb
nemzetközi nyelvvizsgálója

készségenként
már 50%-tól
sikeres

barátságos és
profi szóbeli
kérdő-
vizsgáztatók

hétköznapi
vizsgatémák

nem "páros"
szóbeli

**MIÉRT A
LANGUAGECERT?**

könnyed és
élvezetes
felkészülés

gyakorlatias
szituációk

vizsgázóbarát
feladatok

nemzetközileg
elismert

A nyelvvizsga, ami érted van!